

Skeleton Technologies Group OÜ

Majandusaasta aruanne

01.01.2022-31.12.2022

Sisukord

Tegevusaruanne	2
Finantssuhtarvud	6
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	7
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	7
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	8
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	9
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	10
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1. Olulised arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid	20
Lisa 3. Nõuded ostjate vastu	21
Lisa 4. Muud nõuded	21
Lisa 5. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21
Lisa 6. Investeeringud tütarettevõtjatesse	22
Lisa 7. Varud	22
Lisa 8. Materiaalne põhivara	22
Lisa 9. Immateriaalne põhivara	23
Lisa 10. Rendid	24
Lisa 11. Laenukohustused	25
Lisa 12. Võlad tarnijatele ja muud võlad	25
Lisa 13. Tingimuslikud kohustused ja varad	26
Lisa 14. Osakapital	26
Lisa 15. Müügitulu kliendilepingutelt	26
Lisa 16. Müüdnud toodete ja teenuste kulud	27
Lisa 17. Uurimis- ja arendustegevusega seotud, turustus-, ja üldhalduskulud	27
Lisa 18. Tööjõukulud	28
Lisa 19. Muud äritulud (neto)	28
Lisa 20. Seotud osapooled	28
Lisa 21. Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	29
Lisa 22. Osapõhised maksed	29
Lisa 23. Finantsriskide juhtimine	30
Lisa 24. Olulised raamatupidamishinnangud	33
Lisa 25. Konsolideerimata finantsseisundi aruanne	35
Lisa 26. Konsolideerimata koondkasumiaruanne	36
Lisa 27. Konsolideerimata rahavoogude aruanne	37
Lisa 28. Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	38
Aruande allkirjad	39
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	40
Kahjumi katmise ettepanek	43

Tegevusaruanne

Kokkuvõte

Skeleton Technologies Group (edaspidi „STG“ või „ettevõtte“) on teel kaasaegse masstootamiseni, oma turul katsetatud superkondensaatorite tootmise laiendamiseks. 2022. aasta oli pühendatud ettevalmistustöödele, uute klientide hankimisele, meeskonna tugevdamisele ja SuperBattery arendamisele. Skeleton Technologies Group müüs 2022. aastal oma tooteid ja teenuseid 21 miljoni euro eest, mis teeb aastaseks kasvuks 63% võrreldes eelmise aastaga. EBITDA oli -3,52 miljonit eurot, 2021 aastal oli see näitaja -6,33 miljonit. Kontsernis töötas 2022. aasta lõpus 274 inimest, mis on 124% rohkem kui aasta varem.

Kontserni ülevaade

Skeleton Technologies on Global Cleantech 100 ettevõtte ja pakub kõrge võimsuse ja lühiajalise kasutuskestvusega energiasalvestust autotootmise, transpordi, elektrivõrgu ja taastuvenergia ning tööstussektorites, olles sektori tehnoloogialiider. Ettevõtte on ainus, kes omab nii energiasalvestustehnoloogiat, mis arendab ja toodab nii oma energiasalvestusseadmeid, kui ka oma toorainet, mida nimetatakse kumeraks grafeeniks („*curved graphene*“).

Tänu selle materjali kasutamisele ei sõltu Skeletoni tooted ühestki haruldasest metallist. Materjal võimaldab ka suuremat energiatihedust oma superkondensaatoritele ja on aidanud kontsernil välja töötada SuperBattery, mis ühendab endas superkondensaatori ja aku omadused. STG katab oma tehnoloogia patentidega ja kontsernil on üheksa patendiperekonda.

STG peamine eesmärk, võttes arvesse turu nõudlust, on arendada tooteid, mis võimaldavad vähendada CO2 heidet ning sõidukite, elektrivõrkude ja mitmesuguste muude seadmete elektrifitseerimist. Rahuldades turu vajadust nendes segmentides ja pakkudes kõrge kvaliteediga tooteid lühiajalise kasutuskestvusega energiasalvestuse valdkonnas, suudab Skeleton üheaegselt võidelda kliimamuutusega ja olla kõrge kasumlikkusega äriühing.

STG tegutseb Saksamaal ja Eestis ning koosneb neljast tütarettevõttest: Skeleton Technologies OÜ, Skeleton Materials GmbH, Skeleton Technologies GmbH ja Skeleton Hybrid Power OÜ. Viimane üksus on hetkel passiivne.

Emaettevõtte põhitegevuseks on kontserni ettevõtete strateegiline juhtimine ja intellektuaalomandi haldamine.

Skeleton keskendub laiema aku- ja energiasalvestusturu suure võimsusega segmendile ning kontsernil on kaks peamist tooteliini – superkondensaatorid ja SuperBattery. Superkondensaatoritel on erakordselt kõrge võimsustihedus, üks miljon laadimistsükli ning lühikesed laadimise ja tühjakslaadimise ajad. See muudab nad nii tehnilisest kui majanduslikust vaatest erakordselt sobivaks rakendustele, kus kiire laadimine või maksimaalne võimsus on vajalikud mõne minuti jooksul. SuperBattery toodetel on kõrgem energiatihedus kui superkondensaatoritel ja nad sobivad peamiselt pikema tööajaga rakendustesse, kus laadimine ja maksimaalne võimsus on vajalik pikema, kuni 45 minutini ulatuva, perioodi jooksul.

STG tehnoloogiaportfell on väga sobiv kõrge võimsusega rakendustes, kuna praegu turul olevad alternatiivid on laadimisaja, efektiivsuse, eluea ja madala võimsustiheduse tõttu küllaltki ebaefektiivsed. Kontserni lahendusi kasutatakse paljudes tööstusharudes, kuid peamiselt autotootmise, transpordi, elektrivõrgu, taastuvenergia ning tööstussektorites.

Kontsern eristub konkurentidest hõlmates kogu väärtusahelat materjalidest kuni süsteemideni ning tuumikeelisena on STG välja arendanud lisaks riistvarale ka vajaliku tarkvara.

Turu nõudlus toodete järele on palju kõrgem kui STG praegune tootmisvõimsus. Seega laiendab ettevõtte oma tootmisvõimsust Saksimaal, Saksamaal. Eelõeldu lubab suurema automatiseerituse, sealhulgas tootedisaini automatiseerimise, tõttu märkimisväärset kulude kokkuhoidu. Tootmisliini rajamine on osaliselt (51 miljonit eurot) finantseeritud ka IPCEI poolt, (Euroopa sihtfinantseerimise programm, mis on mõeldud energiasalvestuse ja akude tootmistevõime arendamiseks).

2022. aasta alguses tugevdas ettevõtte omakapitali positsiooni, lõpetades edukalt kapitali kaasamise D-vooru. STG-d toetavad puhta tehnoloogia investorid, ettevõtjad ja investeerimisgrupid. STG investoriteks on näiteks InnoEnergy (Euroopa juhtiv puhta tehnoloogia investor), Global Portfolio Management (Hispaania tööstuslike investeeringute ettevõtte), MM Grupp (Eesti erakapitali ettevõtte), Taavet Hinrikus (Wise'i üks asutajatest), Marubeni (börsil noteeritud Jaapani konglomeraat) ja Karl Erik Bengt Wahlqvist (CTEK-i, akutehnoloogia ettevõtte asutaja).

Skeleton Technologies Groupil on neli peamist asukohta: elektrotehnika ja moodulite arendus Tallinnas, materjaliarendus Bitterfeld-Wolfenis ning müügi- ja osakond Berliinis. 2024. aastal avame Saksamaal, Markranstädtis maailma suurima superkondensaatorite tootmise tehase.

Ärikeskkond

Skeleton on pühendunud ühe meie elu suurima väljakutse lahendamisele - võidelda inimtekkelise kliimamuutusega. Selle probleemi osas valitseb laiapõhine ülemaailmne üksmeel ja toetus, millest Skeleton saab tuge nii otseselt kui ka kaudselt. Kuigi STG tehnoloogia ja tooted on alles oma täieliku potentsiaali saavutamise algusjärgus, tajume me klientide ning valitsuste toetatavat ja sügavat tähelepanu oma

tegevusele. Parimaks tõestuseks on meie suurimad kliendid – ülemaailmselt tunnustatud suurettevõtte autotööstuse, transpordi, elektrivõrgu ja rasketööstuse sektorites.

Koroonaviiruse pandeemia ja tarneahela probleemide hääbuva mõju tõttu sattus Euroopa uude, sügavalt häirivasse kriisi. Venemaa agressioon Ukraina vastu on käimas juba teist aastat ja ei ole näha lahingute katkemist, rääkimata vaenutegevuse rahumeelsest lahendamisest. Sõda põhjustab Ukrainas jätkuvalt kirjeldamatuid kannatusi ja hävingut, kuid sellel on ka majanduslik vastukaja, mis ulatub kaugemale. Inflatsiooni järsk tõus energia, toidu ja muude toormehindade surve, tabab Euroopa majandust, mis on endiselt hädas pandeemia kriisi majanduslike tagajärgedega. EL on üks enim ohustatud majandusi oma geograafilise läheduse tõttu sõjale ja tänu suurele – ehkki vähenevale – sõltuvusele fossiilkütuste impordist.

Kuigi hiiliv inflatsioon oli juba enne sõja algust mõningast pandeemiajärgset eufooriat kahandanud, ületas SKP reaalkasv esimesel poolaastal ootusi. Laienemine jätkus ka kolmandas kvartalis, ehkki nõrgemas tempos. Kaubandustingimuste šoki jõudmisel majandusse on kodumajapidamiste ostujõu järsk vähenemine muutnud järsult tarbijate meeleolu. Usaldus langeb ka ettevõtlussektoris kõrgete tootmiskulude, püsivate tarnepuudujääkide, pingelisemate rahastamistingimuste ja suurenenud ebakindluse tõttu.

EL-i majandus oli 2022. neljandas kvartalis languses ja 2023. aasta esimeses kvartalis peaks majandusaktiivsuse kahanemine jätkuma. Majanduskasv peaks taastuma kevadel kui inflatsioon leevendab järk-järgult oma haaret majanduses. Kuna aga võimsad vastutuuled pärssivad endiselt nõudlust, on EL-i majandusele ette näha vaid tagasihoidlik kasv. 2023. aastaks tervikuna prognoosib Euroopa Komisjon SKT reaalkasvu nii ELis kui ka euroalal 0,3%, mis on tunduvalt madalam kui varem oodatud 1,5% ja 1,4%.

Vaatamata haprale tegevuskeskkonnale koges STG oma toodete ja teenuste järele väga suurt ja kvaliteetset nõudlust. Kliimamuutuste vastu võitlemine ja ülemaailmne elektrifitseerimine on hoogsalt liikumas ning see mõjutab STG-d veel palju aastaid.

STG tegutseb sektoris, milles ei avaldu sesoonsus ega ka mitte majandusüklite mõju. STG lepingud hõlmavad pikemaajalisi perioode, sisuliselt elimineerides igasugused sesoonsed mõjud. Kliendibaas on ülemaailmne ning hästi hajutatud nii geograafiliselt kui majandussektori vaatest ja eeltoodu vähendab sektoripõhiste ning majandusüklite mõju.

Äritegevus

STG põhirõhk 2022. aastal oli suhete suurendamine ja süvendamine põhiklientidega, pakkudes kõrg-kvaliteetseid tooteid, kavandades ja valmistades superkondensaatorite tootmise suurendamiseks ning uue tootesarja – SuperBattery – arendamiseks ja turustamiseks. Vaatamata muutlikule ja väljakutseid pakkuvale tegevuskeskkonnale suurendas STG oma käivet 63% võrra 21 miljoni euron. Tugev turu nõudlus oleks võimaldanud tunduvalt suuremat mahtu, kuid elektroonikakomponentide defitsiit, mis kulmineerus neljandas kvartalis, hoidis tootmistoodangut tagasi.

Juulis teatasid Skeleton Technologies ja Siemens kaugeleulatuvast tehnoloogiapartnerlusest Saksamaal, superkondensaatorite tootmiseks täielikult automatiseeritud ning digitaliseeritud tootmistehase arendamiseks, kavandamiseks ja juurutamiseks. Tootmisliini kasutatakse uues Skeletoni tehases Markranstädtis, Leipzgis – Skeletoni teises tootmiskohas Saksimaal. Siemensi tipp tehnoloogia abil pakutav mastaabisääst koos Skeletoni patenteeritud "kumera grafeeni" materjali kasutamise, vähendab eeldatavasti tootmiskulusid peaaegu 90%, pärast selle 5-aastase projekti lõppu.

Uus tehas alustab tootmist 2024. aastal ja toodab aastas kuni kaksteist miljonit elementi. Tehase toodang on 40 korda suurem kui Skeletoni teises Saksimaa tehases, mis jätkab ka tulevikus teadus- ja arendustegevuse tehase, ning loomisele tuleb ca 240 uut töökohta. STG kinnisvarapartneriks on tuntud ja kogunud tööstuskinnisvaraarendaja.

Oktoobris käivitas STG ametlikult oma SuperBattery projekti ning avalikustas Shelli oma partnerina. Skeleton liitub Shelli juhitud konsortsiumiga, et pakuda kaevanduskohtade elektrifitseerimislahendusi. Üheksaliikmeline konsortsium, sealhulgas Skeleton ja Shell, on kokku tulnud, et tutvustada Shelli kaevanduste elektrifitseerimise lahendusi maastikusõidukitele – STG kuulutati välja 2022. aasta mais kui üks kaheksast kaevandustööstuse „Charge On Innovation Challenge“ võitjast, enam kui 350 hulgast. Lahendus on täielik ja koostalitlusvõimeline elektrifitseerimissüsteem, mis vähendab heitkoguseid, ilma et see kahjustaks tõhusust või ohutust, ning on samal ajal konkurentsivõimeline diiselmootori tööga võrreldes. Pilootpakumine ühendab sõiduki energiasalvestuse, toiteallika ja mikrovõrkude ülikiire laadimise Skeletoni uue SuperBatteryga.

Kuigi 2022. aasta tõi kaasa olulisi uusi partnerlussuhteid ja mitmeid selgeid ettevõtmisi edaspidiseks laienemiseks, ei saavutatud kõiki ärieesmärke täielikult. Katsetehaste tarneahela raskustega seotud tootmisprobleemid ei võimaldanud meil saavutada kogu tulupotentsiaali ja kulude kokkuhoidu. Muutunud tingimused finantstugudel on mõjutanud meie investeringute kiirust uutesse tehasesse. Sellest hoolimata saavutati paljudes valdkondades tugevaid edusamme ning Skeletoni juhtkond hindab 2022. majandusaastat rahuldavaks.

Finantseerimine

STG tegevust rahastatakse peamiselt omakapitali ja riiklike toetustega. 2017. aastal võttis STG ka 15 miljoni euro suuruse laenu Euroopa Investeeringuspangalt. Laen omandati 3 osamaksena ja kaks esimest osa maksti tagasi 2022. aastal.

2022. aasta alguses viis STG lõpule kapitali kaasamise D-vooru, suurendades omakapitali 25 miljoni euro võrra. 2022. aasta suvel algutati ka voor E, et rahastada suuremahulisi investeringuid. Aastaruande koostamise ajaks ei ole see voor veel lõpule viidud.

2022. aasta jooksul laekus STG-le kokku 11 miljonit eurot sihtfinantseerimist, millest 9,9 miljonit eurot tuli EuBatni sihtfinantseeringust. Uusi toetusi saadi 4,4 miljoni euro väärtuses, millest 4,2 miljonit eurot on seotud sihtfinantseerimistega, mis hakkavad kehtima alates 1. jaanuarist 2023. Kasutamata sihtfinantseerimiste kogusumma oli aasta lõpus 48 miljonit eurot.

Kuna kontsern on tootmismahu suurendamise faasis ja ei teeni jooksvat kasumit, ei maksa kontsern praegusel ajal dividende ega ole defineerinud ka dividendipoliitikat.

Tulevikuplaanid

Oma visioonist ja klientide tugevast nõudlusest innustununa, rakendab STG oma laienemisstrateegiat. See tähendab kõrg-kvaliteetsete toodete ja teenuste pakkumist oma klientidele, ettevalmistuste jätkamist ja seadmete ostmist uue superkondensaatorite tootmise tehase jaoks Leipzgis ja kumera grafeeni tehase jaoks Bitterfeld-Wolfenis. Koostöö süvendamist strateegiliste partneritega (nt Siemens ja Shelliga), tehes sihipäraseid investeeringuid teadus- ja arendustegevusse ning tulevikukindla organisatsiooni loomine.

2023. aasta jooksul kavatseme investeerida 30 miljonit eurot ettevõtte laiendamiseks ning üle 15 miljoni euro oma teadus- ja arendustegevusse.

2023. aastal tugevdab Skeleton oma finantspositsiooni, kaasates uusi investeeringuid ettevõtte arendamiseks.

STG meeskonna töötajate arv võiks hinnanguliselt kasvada üle 350 inimese, praeguselt 274-lt (2022. aasta lõpul).

Riskid ja võimalused

STG üldine riskiprofiil jääb varasemate aastatega sarnaseks. Meie konkurendid asuvad üle terve maailma - Euroopas, USA-s ja Aasias. Meie hinnangul eristub STG oma konkurentidest superkondensaatorite üliluslike omaduste ja kogemuse poolest, olles enam kui 10 aastat ülemaailmsel turul tegutsenud, teenindades sealhulgas ka väga tuntud kliente. Samuti on STG-l ainsana kasutusel kumera grafeeni materjal, mis annab ettevõttele eelise energiasalvestuse valdkonnas.

STG-d, nagu igat teist ettevõtet, mõjutab ka üldine maailmamajandus- ja investeerimiskliima. Tänu meie valdkonna tegevusele ja kliimamuutuste, energiasäästu ning elektrifitseerimisega seotud trende arvestades, oleme vähem vastuvõtlikud lühiajalistele turukoikumistele ja volatiilsusele. Venemaa agressioon Ukraina vastu ei ole otseselt mõjutanud meie äritegevust või pikaajalisi väljavaateid. Kuigi see on mõjutanud kapitalikuluseid ja investeerimiskliimat. Teisest küljest on vähenenud ka sõltuvus Venemaa gaasi tarnetest ning suurenenud taastuva energia tootmismahud, mis toovad kaasa ka Skeletoni toodete täiendava nõudluse turul.

Olemasolevaid toodete garantii riske maandatakse kvaliteedikontrolliga.

STG on ehitanud oma globaalse tarnevõrgustiku Euroopa ettevõtete keskseks. Mõned põhikomponendid on trükkplaadid koos pooljuhtkomponentidega, voolukollektorid ning erinevad mehaanilised komponendid. Materjalihangete riskid on seotud rahvusvaheliste tarneahelatega, milles on esinenud ja võib esineda ka edaspidi tõrkeid, seetõttu on olnud fookus just Euroopa ettevõtetele. Hankeprotsess erineb osaliselt akutööstuse omast kuna STG ei kasuta haruldasi muldmetalle või süttivaid materjale, mis võivad kujutada ohtu transpordil või ladustamisel.

Skeletoni mõjutab ka üldine oskustööliste puudus. Tööjõuga seotud riske hinnatakse keskmisel tasemel olevaks. Riskid on peamiselt seotud tööstusharu-spetsiifilise oskusteabe ja kogemusega töötajatega. Keskendudes ettevõtte kultuuri arendamisele, panustame oma töötajate füüsilisse ja vaimsesse heaolule, mis on meie jaoks väga oluline. Lisaks on meil kehtestatud ka laiapõhjaline optsooniprogramm.

Kontsern on kaitsnud oma peamised tehnoloogiad patentidega. Kasutame väärtusahelapõhist patendistrateegiat alates materjalitehnoloogiast kuni tootmistehnikate ja lõpptoodeteni. Euroopa Patendiamet autasustas 2022. aastal kolme Skeletoni võtmeteadlast, Euroopa aasta leiutaja auhinnaga nende töö eest intellektuaalomandi arendamise alal.

Krediidiriski maandamiseks teevad kontserni ettevõtjad arveldusi ja hoiavad vabu vahendeid vaid asukohariikide juhtivates, rahvusvahelistesse kontsernidesse kuuluvates krediidiasutustes, millel on rahvusvahelised krediidireitingud. Kaupade müügi puhul põhineb krediidiriski juhtimine peamiselt tehingupartnerite finantsseisundi ja maksekäitumise jälgimisel. Skeleton kasutab reitinguagentuuride krediidireitinguid ka võimalike tarnijate finantsseisundi hindamisel. Kui tehingupartnerite käitumises ilmnevad negatiivsed muutused, rakendatakse müügi piiangud ning nõutakse ettemaksu või pangagarantii esitamist.

Aruandeperioodi lõpu seisuga ei olnud STG-l olulisi eurost erinevates valuutades fikseeritud finantsvarasid ja – kohustusi. Seetõttu on kontsern piiratud määral avatud vahetuskursi riskile. Osaline müük ning materjalide ostmine USA dollarites ja Jaapani jeenis kujutavad endast vahetuskursiriski. USA dollarites ostmine ja müük osaliselt ka tasakaalustavad avatud valuutapositsiooni.

Vaid väike osa kontserni intressikulust on avatud intressimäära muutuse riskile.

Kogu maailmas on riigid seadnud eesmärged süsinikujalajälje vähendamiseks. Sellest tulenevalt on loodud suur turupotentsiaal. Kuna liitiumioonakudel on olemuslikud füüsilised piirangud ja need ei sobi mitmeteks energiasalvestuse rakendusteks, on superkondensaatoritel ja SuperBattery tootel oluline osa kliimamuutustega toimetulekus. STG pakub lahendusi mitmetele tööstusharudele ja ei ole seega sõltuv majandusharude tsüklilisuse mõjust. Superkondensaatorid ja SuperBattery tehnoloogia saavad olema madala süsinikuemissiooniga maailma lahutamatuks osaks.

Skeleton on enesekindel ja pühendunud oma pikaajalisele strateegiale.

Finantssuhtarvud

Suhtarv	2022	2021	Arvutusmetoodika
Brutokasumi marginaal, %	-4	-18	Brutokasum(-kahjum) / Müügitulu kliendilepingutelt
Varade tootlikkus, %	-12	-20	Puhaskasum / Varad (aasta keskmine)
Omakapitali tootlikkus, %	-20	-41	Puhaskasum / Omakapital (aasta keskmine)
Nõuete keskmine laekumisperiood päevades	89	76	365 * Nõuded ostjate vastu (aasta keskmine) / Müügitulu kliendilepingutelt
Maksevalmiduse kordaja, %	142	153	Raha ja raha ekvivalendid / Lühiajalised kohustused
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja, %	254	218	Käibevarad / Lühiajalised kohustused
Omakapitali osakaal, %	64	52	Omakapital / Varad kokku

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

€	31.12.2022	31.12.2021	Lisa
VARAD			
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	28 248 850	34 310 198	2
Nõuded ostjate vastu	6 300 011	3 760 372	3
Muud lühiajalised nõuded	4 961 936	3 798 817	4
Varud	10 508 039	6 944 069	7
Kokku käibevarad	50 018 836	48 813 456	
Põhivarad			
Materiaalne põhivara	8 413 874	6 818 019	8
Kasutusõiguse varad	2 591 129	1 337 746	10
Immateriaalne põhivara	25 080 306	19 918 640	9
Firmaväärtus	1 710 944	1 710 944	9
Muud pikaajalised nõuded	0	208 000	
Kokku põhivarad	37 796 253	29 933 350	
KOKKU VARAD	87 815 089	78 806 806	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	6 756 163	14 924 482	11
Lühiajalised rendikohustused	587 452	456 590	10
Võlad tarnijatele	2 437 350	2 115 956	12
Muud võlad	8 364 996	3 905 653	12
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	1 304 925	962 599	21
Kokku lühiajalised kohustused	19 450 886	22 365 280	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	0	6 133 579	11
Pikaajalised rendikohustused	2 125 698	985 551	10
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	7 377 185	6 305 637	21
Osapõhise makse kohustus	2 587 730	1 718 800	22
Kokku pikaajalised kohustused	12 090 613	15 143 567	
Kokku kohustused	31 541 499	37 508 847	
Omakapital			
Osakapital	25 882	24 218	14
Registreerimata sissemakstud osakapital	0	1 479 749	14
Ülekurs	65 645 151	40 646 792	14
Muud reservid	3 085 488	1 816 411	14
Akumuleerunud kahjum	-12 482 931	-2 669 211	
Kokku omakapital	56 273 590	41 297 959	
KOKKU KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	87 815 089	78 806 806	

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 12 – 44 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

€	2022	2021	Lisa
Müügitulu kliendilepingutelt	20 952 739	12 850 142	15
Müüdud toodete ja teenuste kulud	-21 920 702	-15 197 666	16
Brutokahjum	-967 963	-2 347 525	
Uurimis- ja arendustegevusega seotud kulud	-6 139 527	-4 108 955	17
Turustuskulud	-1 974 643	-1 123 928	17
Üldhalduskulud	-9 031 364	-5 954 439	17
Muud neto äritulud	10 248 619	3 398 459	19
Ärikahjum	-7 864 878	-10 136 386	
Intressitulud	25 199	2 623	
Intressikulud	-1 450 735	-2 357 888	
Neto finantskulud	-523 306	-542 287	
Kahjum enne tulumaksustamist	-1 948 842	-2 897 552	
Aruandeperioodi kahjum	-9 813 720	-13 033 938	
Emaettevõtja omanike osa kahjumist	-9 813 720	-13 033 938	
Perioodi koondkahjum	-9 813 720	-13 033 938	

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 12 – 44 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

€	2022	2021	Lisa
Rahavood äritegevusest			
Kahjum enne tulumaksustamist	-9 813 720	-13 033 938	
Mitterahaliste tulude ja kulude korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja amortisatsioon	4 309 859	3 602 718	8, 9, 10
Neto finantskulud	1 974 041	2 900 175	
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	-10 277 885	-3 793 392	21
Töötaja hüvitiste kulu - osapõhised maksed	2 138 008	1 888 911	18, 22
Muud korrigeerimised	732 886	1 519 535	
Muutused:			
Varudes	-3 563 970	-4 257 871	7
Nõuetes ostjate vastu ja muudes nõuetes	-3 702 758	-4 421 354	
Võlgades tarnijatele ja muudes võlgades	4 780 737	2 684 253	
Laekunud sihtfinantseering	10 959 973	2 981 905	
Laekunud intressid	25 199	2 623	
Kokku rahavood äritegevusest	-2 437 631	-9 926 435	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivara soetamisel	-2 679 620	-1 692 432	8
Tasutud immateriaalse põhivara soetamisel	-7 771 848	-5 525 263	9
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-10 451 468	-7 217 695	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekunud osade emiteerimisest, millest on maha arvatud väljaandmiskulud	23 520 274	30 491 033	14
Saadud omakapitaliinstrumentid	0	386,986	14
Saadud laenuade tagasimaksed	-13 771 213	-349 901	11
Rendikohustuste tagasimaksed	-493 495	-356 107	10
Tasutud laenuintressid	-2 320 969	-1 190 652	
Tasutud intressid rendikohustustelt	-106 846	-119 504	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	6 827 752	28 861 855	
Raha ja raha ekvivalentide netokasv	-6 061 348	11 717 725	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	34 310 198	22 592 520	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	6 061 242	11 717 725	
Valuutakursside muutuste mõju rahale ja raha ekvivalentidele	106	-47	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	28 248 850	34 310 198	2

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 12-45 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

€	Osakapital	Registreerimata sissemakstud osakapital	Ülekurs	Omakapitali- instrumendid	Opsioonide reserv	Akumuleeru- nud kahjum	Kokku omakapital
Seisuga 31.12.2020	19 465	39	49 835 804	13 390 724	1 048 277	-41 644 866	22 649 443
Aruandeperioodi puhaskahjum	0		0	0	0	-13 033 938	-13 033 938
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	0	0	-13 033 938	-13 033 938
Tehingud omanikega							
Akumuleerunud kahjumi katmine omakapitali instrumentide arvelt	0	0	0	-13 531 271	0	13 531 271	0
Akumuleerunud kahjumi katmine ülekursi arvelt	0	0	-38 478 322	0	0	38 478 322	0
Osade emiteerimine	4 714	1 479 749	29 289 310	0	0	0	30 773 773
Ümberklassifitseerimine	39	-39	0	0	0	0	0
Välja antud omakapitaliinstrumendid	0	0	0	140 547	0	0	140 547
Osalusoptsioonid	0	0	0	0	768 134	0	768 134
Kokku tehingud omanikega	4 753	1 479 710	-9 189 012	- 13 390 724	768 134	52 009 593	18 648 516
Seisuga 31.12.2021	24 218	1 479 749	40 646 792	0	1 816 411	-2 669 211	41 297 959
Aruandeperioodi puhaskahjum	0	0	0	0	0	-9 813 720	-9 813 720
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	0	0	-9 813 720	-9 813 720
Tehingud omanikega							
Osade emiteerimine	1 664	-1 479 749	24 998 359	0	0	0	23 520 274
Osalusoptsioonid	0	0	0	0	1 269 077	0	1 269 077
Kokku tehingud omanikega	1 664	-1 479 749	24 998 359	0	1 269 077	0	24 789 352
Seisuga 31.12.2022	25 882	0	65 645 151	0	3 085 488	-12 482 931	56 273 590

Lisainformatsioon omakapitali kohta on esitatud lisas 14.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 12-44 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Olulised arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Skeleton Technologies Group OÜ ehk emaettevõtja (registreerimisnumber 12421505; aadress Sepise tänav 7, Tallinn, Harjumaa) on rahvusvaheline superkondensaatorite arendus- ja tootmiskontsern. Ettevõtte asutati 14. veebruaril 2013.

Skeleton Technologies Group OÜ omab kahte tütarettevõtjat Eestis – Skeleton Hybrid Power OÜ (100%), millel aktiivne majandustegevus hetkel puudub, ja Skeleton Technologies OÜ (100%), mis tegeleb superkondensaatorite arendamise ning Skeletoni kontsernile tugiteenuste pakkumisega. Samuti on ettevõttel kaks tütarettevõtjat Saksamaal – Skeleton Technologies GmbH (100%), mis alustas 2017. aasta teises pooles superkondensaatorite masstootmist ja 2017. aasta suvel asutatud Skeleton Materials GmbH (endine Black Magic GmbH) (100%), mille tegevusalaks on uurimis- ja arendustöö – „kumera grafeeni“ arendus ja tootmine. Emaettevõtja koos tütarettevõtjatega moodustab kontserni. Kontsernil puudub kontrolliv osanik.

Koostamise alused

Alljärgnevalt on kirjeldatud peamiseid arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Skeleton Technologies Group OÜ 2022. a. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel lisades.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes, kui ei ole öeldud teisiti.

Vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite põhinevad mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad juhtkonna hinnangutel, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, kuid need ei pruugi kokku langeda hilisemate tegelike tulemustega. Samuti peab juhtkond kontserni raamatupidamispõhimõtete rakendamisel tegema otsuseid. Valdkondi, kus juhtkonna otsuste tähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded erinevad oluliselt peamistest eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud lisas 24.

Majandusaasta aruanne on heaks kinnitatud juhatusel poolt 28.04.2023. Nõukogul on õigus aruande tagasilükkamiseks.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused jõustusid kontserni jaoks alates 1. jaanuarist 2022

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2022 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

Tulu enne otstarbekohast kasutamist, kahjulikud lepingud - lepingu täitmise kulud, viide kontseptuaalsele raamistikule - IAS 16, IAS 37 ja IFRS 3 piiratud ulatusega muudatused ning parandused IFRS-ides 2018-2020 - IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 ja IAS 41 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

IAS 16 muudatus keelab ettevõttel põhivara soetusmaksumusest maha arvata põhivara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimise aja jooksul toodetud toodangu müügist saadud tulu. Sellise toodangu müügist saadud tulu koos tootmiskuludega, kajastatakse nüüd kasumiaruandes. Ettevõtte peab kasutama IAS 2 standardit sellise toodangu kulude mõõtmiseks. Kulud ei sisalda testitava vara amortisatsiooni kuna ta ei ole veel valmis otstarbekohaseks kasutamiseks. IAS 16 muudatus selgitab samuti, et ettevõtte peab 'testima vara korralikku töökorra' kui ta hindab vara tehnilist ja füüsilist taset. Vara finantstulemused ei ole sellisel hindamisel asjakohased. Seega võib vara olla viidud juhtkonna poolt ette nähtud tööseisundisse ning selle suhtes võib kohaldada kulumit enne kui ta saavutab juhtkonna poolt eeldatavat põhitegevuse tulemust.

IAS 37 muudatus selgitab mõistet 'lepingu täitmise kulud'. Muudatus selgitab, et lepingu täitmise otsesed kulud sisaldavad lepingu täitmise lisakulusid; ning muude kulude jaotamise, mis on otseselt seotud selle täitmisega. Muudatus selgitab samuti, et enne kahjumlikust lepingust tuleneva eraldise moodustamist, peab ettevõtte kajastama väärtuse langusest tulenevat kahjumit, mis on tekkinud lepingu täitmiseks kasutatud varade, mitte selle lepinguga seotud varade puhul.

IFRS 3 muudatused viitavad 2018. aastal välja antud Finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule, et määrata kindlaks, mis on äriühenduse mõistes vara ja kohustus. Enne muudatust viitas IFRS 3 2001.aastal välja antud Finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule. Lisaks, IFRS 3 standardis on lisatud uus erand kohustuste ja tingimuslike kohustuste osas. Erand täpsustab, et mõnede kohustuste ja tingimuslike kohustuste liikide kajastamisel peab ettevõtte IFRS 3 standardi kohaselt viitama hoopis IAS 37 või IFRIC 21 standardile, mitte 2018.aastal välja antud Finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule. Ilma uue erandita, kajastaks ettevõtte mõned kohustused äriühenduses, mida ta ei kajastaks vastavalt IAS 37 standardile. Seega, oleks pidanud ettevõtte kohe pärast ühinemist lõpetama kohustuse kajastamise ning kajastama kasumit, mis ei tekita majanduslikku kasu. Samuti selgitati, et omandaja ei pea kajastama tingimuslike varasid omandamise kuupäeva seisuga nagu on määratletud IAS 37-s.

IFRS 9 muudatus käsitleb, millised tasud tuleb arvesse võtta finantskohustuste kajastamise lõpetamise hindamisel, kasutades 10% testi. Kulud või tasud võivad olla makstud kas kolmandatele osapooltele või laenuandjale. Muudatuste kohaselt, kolmandatele osapooltele makstud kulud või tasud ei arvestata 10% testi.

IFRS 16-ga kaasnev illustreeriv näide 13 on muudetud, et eemaldada rendileandja renditud vara täiustamisega seotud maksete kirjeldust. Muudatuse põhjuseks on kõrvaldada kõik võimalikud segadused rendi stiimulite käsitlemisel.

IFRS 1 lubab vabastuse teha, kui tütarettevõttest saab esmakordne IFRS-i kasutuselevõtja hiljem kui tema emaettevõtte. Tütarettevõtte saab mõõta oma varasid ja kohustusi bilansilistes (jääk)maksumustes, mida oleks kasutatud emaettevõtte konsolideeritud finantsaruannetes emaettevõtte IFRS-idele ülemineku kuupäeva seisuga, kui seoses konsolideerimisprotseduuridega ja äriühenduse, mille raames emaettevõtte tütarettevõtte omandas, mõjude arvestamisega ei ole tehtud mingeid korrigeerimisi. IFRS 1 on muudetud, et IFRS 1 vabastuse kasutavad ettevõtted saaksid mõõta kumulatiivseid kursivahesid kasutades emaettevõttes kajastatud summasid emaettevõtte IFRS-idele ülemineku kuupäeva seisuga. IFRS 1 muudatus laiendab eelnimetatud vabastuse kumulatiivsetele kursivahedele, et esmakordsetele kasutuselevõtjatele kuludid vähendada. Muudatus kehtib ka sidusettevõttele või ühisettevõtmisele, kes kasutavad sama IFRS 1 vabastust.

Kontsern on muudatusi raamatupidamisaruannete koostamisel arvesse võtnud, kuigi olulist mõju ei ole tuvastatud.

Uued raamatupidamisavaldused

Välja on antud teatud uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mis on kohustuslikud 01.01.2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele ning mida kontsern ei ole ennetähtaegselt kasutusele võtnud. Puuduvad muud uued või muudetud standardid või tõlgendused, mis ei ole veel jõustunud ja millel oleks eeldatavasti oluline mõju kontsernile.

IAS 1 ja IFRS rakendusjuhendi nr 2 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IAS 1 muudeti, et nõuda ettevõtelt oluliste arvestuspõhimõtete asemel nende oluliste arvestuspõhimõtete teabe avalikustamist. Muudatus sätestas olulise arvestuspõhimõtete teabe määratluse. Muudatus selgitas samuti, et arvestuspõhimõtete teave on eeldatavasti oluline, kui ilma selleta ei oleks finantsaruannete kasutajatel võimalik aru saada finantsaruannete muust olulisest teabest. Muudatuses on toodud illustreerivad näiteid arvestuspõhimõtete teabest, mida tõenäoliselt peetakse oluliseks ettevõtte finantsaruannete jaoks. Lisaks selgitas IAS 1 muudatus, et ebaoluline arvestuspõhimõtete teave ei pea olema avalikustatud. Kui aga seda avalikustatakse, siis see ei tohiks varjutada olulist arvestuspõhimõtete teavet. Selle muudatuse toetamiseks muudeti ka IFRS rakendusjuhendit nr 2 "Olulisuse otsuste tegemine", et anda juhiseid olulisuse mõiste rakendamiseks arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Kontsern on muudatusi finantsaruannete koostamisel arvesse võtnud, kuigi olulist mõju ei ole tuvastatud.

IAS 8 muudatused: Arvestushinnangute mõiste (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IAS 8 muudatus selgitab, kuidas ettevõtte peavad eristama arvestuspõhimõtete muutuseid arvestushinnangute muutustest

Kontsern on muudatusi raamatupidamisaruannete koostamisel arvesse võtnud, kuigi olulist mõju ei ole tuvastatud.

Varade ja kohustustega seotud edasilükkunud tulumaks, mis tuleneb ühest tehingust - IAS 12 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IAS 12 muudatused täpsustavad, kuidas kajastada edasilükkunud tulumaksu tehingutelt nagu rendilepingud ja eemaldamise kohustused. Teatud tingimustel on ettevõtte varade või kohustuste esmakordsel kajastamisel vabastatud edasilükkunud tulumaksu kajastamisest. Varasemalt ei olnud selge, kas vabastus rakendub selliste tehingute suhtes nagu rendilepingud ja eemaldamise kohustused - tehingud, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustus. Muudatused selgitavad, et vabastust ei rakendata ning ettevõtelt on kohustus kajastada vastavate tehingutelt edasilükkunud tulumaks. Muudatused nõuavad ettevõtelt edasilükkunud tulumaksu kajastamist tehingutelt, millest tulenevad esmasel kajastamisel maksustatavate ja mahaarvatavate ajutiste erinevuste võrdsed summad.

Kontsern on muudatusi raamatupidamisaruannete koostamisel arvesse võtnud, kuigi olulist mõju ei ole tuvastatud.

Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajalisteks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine - IAS 1 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Need muudatused selgitavad, et kohustused liigitatakse kas lühi- või pikaajalisteks, olenevalt aruandeperioodi lõpus eksisteerivatest õigustest. Kohustused on pikaajalised, kui ettevõtte on aruandeperioodi lõpus sisuline õigus lükata tasumine edasi vähemalt kaheteistkümneme kuu võrra. Juhend ei nõua enam sellist tingimusteta õigust. 2022. aasta oktoobri muudatus kehtestas, et pärast aruandekuupäeva järgitavad laenukohustused ei mõjuta võlgade liigitamist lühi- või pikaajaliseks aruandekuupäeval. Juhtkonna ootused, kas nad kasutavad hiljem arveldamise edasilükkamise õigust, ei mõjuta kohustuste klassifitseerimist. Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandekuupäeval või enne seda, isegi kui laenuandja annab sellest tingimusest loobumise pärast aruandeperioodi lõppu. Seevastu laenu liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingut rikutakse alles pärast aruandekuupäeva. Lisaks täpsustavad muudatused võlgade klassifitseerimisnõudeid, mida ettevõtte võib arveldada selle konverteerimisel omakapitaliks. Arveldamine on määratletud kui kohustise kustutamine raha, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressurssidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega. Erand kehtib konverteeritavatele instrumentidele, mida võidakse konverteerida omakapitaliks, kuid ainult nende instrumentide puhul, mille konverteerimisotsioon on klassifitseeritud omakapitaliinstrumentideks liitfinantsinstrumenti eraldi komponendina.

Kontsern on muudatusi raamatupidamisaruannete koostamisel arvesse võtnud, kuigi olulist mõju ei ole tuvastatud.

Muud uued või muudetud standardid või tõlgendused ei ole veel jõustunud, kuid millel on eeldatavasti oluline mõju kontsernile.

Konsolideeritud aruande koostamine

Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuva kasumile ja ta saab mõjutada selle kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle.

Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Kontsern kasutab äriühenduste kajastamisel omandamise meetodit. Tütarettevõtja omandamisel üle antud tasu koosneb üle antud varade, omandaja poolt võetud kohustuste ja kontserni poolt emiteeritud omakapitaaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üle antud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppes tuleneva vara või kohustuse õiglast väärtust. Omandatud eristatavad varad ja kohustused ning tingimuslikud kohustused võetakse omandamiskuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes. Iga äriühenduse puhul teeb kontsern valiku, kas kajastada mittekontrolliva osalus omandatavas ettevõttes õiglasest väärtuses või summas, mis väljendab mittekontrolliva osaluse proportsionaalset osa omandatava eristatavast netovarast.

Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna nende tekkimisel.

Kui äriühendus toimub etappides ja kontroll saavutatakse sellise ettevõtte üle, milles kontsernil oli varasem osalus, hinnatakse varasem osalus selle õiglasest väärtusesse äriühenduse kuupäeval ning vahe kajastatakse kasumiaruandes.

Tingimuslik tasu, mille kontsern peab üle andma, kajastatakse äriühenduse kuupäeval õiglasest väärtuses. Kui vara või kohustusena kajastatud tingimusliku tasu õiglase väärtuse hinnang muutub järgnevatel perioodidel, kajastatakse muutus kas kasumiaruandes või muus koondkasumist vastavalt IAS 39 nõuetele. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei hinnata ümber ja selle tasumine kajastatakse omakapitalis.

Kui üle antud tasu, omandatava ettevõtte mitte-kontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud osaluse õiglaste väärtuste summa (omandamise kuupäeva seisuga) ületab kontserni osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustustes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodustuste puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtja netovarade õiglase väärtus, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes.

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtja kontrolli all olevate tütarettevõtjate finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtjate vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vajadusel on tütarettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

Mittekontrolliva osaluse osa emaettevõtja kontrolli all olevate ettevõtjate kasumis või kahjumis ja omakapitalis kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtja omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud kasumiaruandes eraldi kirjel. Koondkasum jagatakse emaettevõtja omanike ja mittekontrolliva osaluse vahel ka siis, kui selle tulemuseks on mittekontrolliva osaluse negatiivne saldo.

Osaluse muutus tütarettevõtjas kui kontroll ei muutu

Kontsern käsitleb tehinguid mittekontrolliva osalusega kui tehinguid osalejatega kontserni omakapitalis. Kui mittekontrollivalt osaluselt omandatud osaluse netovara bilansiline väärtus erineb makstud tasust, kajastatakse vahe omakapitalis. Kasumid ja kahjumid, mis tekivad osaluse võõrandamisel mittekontrollivale osalusele, kajastatakse samuti omakapitalis.

Tütarettevõtjate müük

Kui kontsern kaotab kontrolli või olulise mõju, hinnatakse allesjäänud osalus ümber selle õiglasest väärtusesse ning bilansilise väärtuse muutus kajastatakse kasumiaruandes. Allesjäänud osalus võetakse arvele leitud õiglasest väärtuses ning see liigitatakse investeringuks sidus- või ühisettevõtjasse või finantsinvesteringuks. Antud ettevõttega seoses varem muus koondkasumiaruandes kajastatud summad kajastatakse nii, nagu kontsern oleks vastavad varad ja kohustused müünud. See võib tähendada, et varasemalt muus koondkasumist kajastatud summad klassifitseeritakse ümber kasumiaruandesse.

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni kuuluva ettevõtja raamatupidamise aruanded koostatakse selles valuutas, mis on selle ettevõtja äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta), st kohalikus valuutas. Emaettevõtja ja Eestis registreeritud tütarettevõtjate arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud raamatupidamise aruanne koostatakse eurodes, mis on emaettevõtja arvestusvaluuta ja kontserni esitusvaluuta.

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused

Välisvaluutapõhiseid tehinguid kajastatakse arvestusvaluutas tehingu sooritamise päeval kehtinud kontserniettevõtja asukohariigi keskpanka kursi alusel. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused hinnatakse ümber bilansipäeval kehtinud keskpanka ametliku valuutakursi alusel.

Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid, k.a monetaarsete varade ja kohustuste tasumisel ja ümberhindlusest tekkinud valuutakursi erinevused, kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Realiseerunud ja realiseerumata kasumid ja kahjumid, mis tekivad välisvaluutapõhiste põhitegevuse nõuete ja kohustuste tasumisel ja ümberhindluse, kajastatakse netomeetodil muude äritulude või -kuludena.

Realiseerumata kasumid ja kahjumid, mis tekivad raha, raha ekvivalentide ja laenude ümberhindamisel kajastatakse netomeetodil finantskuludes.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused jaotatakse finantsseisundi aruandes lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus. Lühiajalised kohustused on kohustused, mille maksetähtaeg saabub 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva ja mille maksetähtaega kontsernil ei ole õigust tingimusteta edasi lükata kauemaks kui 12 kuus pärast bilansipäeva. Kõik ülejäänud varad ja kohustused kajastatakse pikaajalistena.

Finantsvarad

Klassifitseerimine

Kontsern klassifitseerib finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses mõõtmiskategoorias. Klassifitseerimine sõltub Ettevõtte ärimudelil finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, raha ja raha ekvivalendid ning muud nõuded (sh sihtfinantseerimise nõuded).

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglasel väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub kontserni ärimudelil finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest.

Kontserni kõik võlainstrumentid on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse. Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuluna sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muu tuluna/kuluna. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumentid

Kontsernil ei ole investeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Väärtuse langus

Kontsern hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuete ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Kontsern kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuete lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas, nõudmiseni hoiuseid pankades ja raha teel, mis ei ole veel laekunud pangakontole. Kasutatud arvelduskrediiti kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Varud

Materjalide ja lõpetamata toodangu kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit, valmistoodangu kuluks kandmisel standardhinna meetodit.

Varusid kajastatakse finantsseisundi aruandes nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Materiaalne põhivara

Põhivarana kajastatakse kontserni oma majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku elueaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele selle soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Võetud finantskohustustega seotud kulutused (intressikulud) kapitaliseeritakse põhivara koosseisus. Materiaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostenud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Need lisatakse vara bilansilisele maksumusele või kajastatakse võimaluse korral eraldiseisva varana. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil. Amortisatsiooni arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil. Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse selle vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, -meetodi ja lõppväärtuse põhjendatust. Eeldatavad kasulikud eluead on järgmised:

Põhivaragrupp	Kasulik eluiga
Hooned	10-20 aastat
Masinad ja seadmed	2-10 aastat
Muud seadmed	2-5 aastat
Maa	Ei amortiseerita

Renditud pindade rekonstrueerimisväljaminekutelt arvestatakse amortisatsiooni olenevalt rendilepingu kestusest.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutusvalmis, s.t. kui see on asukohas ja olukorras, mida juhtkond on kavandanud vara kasutamiseks. Vara amortiseerimine lõpetatakse päeval, mil vara liigitatakse ümber müügiotote varaks (või kajastatakse müügiobjekti koosseisus, mis liigitatakse müügiks hoitavaks) või päeval, mil vara eemaldatakse finantsseisundi aruandest, olenevalt sellest, mis toimub varem. Amortisatsiooni ei lõpetata, kui vara pole aktiivses kasutuses või eemaldatakse aktiivsest kasutusest, välja arvatud siis, kui vara on täielikult amortiseerunud.

Igal bilansipäeval hindab juhtkond, kas on tõendeid selle kohta, et põhivara väärtus võib olla langenud. Juhul kui on teada asjaolusid, mis võivad põhjustada põhivarade väärtuse langust, arvutab juhtkond põhivara kaetava väärtuse (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: õiglane väärtus miinus müügikulud või vara kasutusväärtus). Juhul kui kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline jääkmaksumus, hinnatakse materiaalse põhivara objekt alla selle kaetavale väärtusele. Kui kaetava väärtuse hindamise aluseks olnud asjaolud muutuvad, tühistatakse eelnevalt kajastatud allahindlus.

Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse lahutades müügist saadud summadest jääkväärtuse, kajastatakse kasumiaruandes muudes ärituludes ja -kuludes.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset vara kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui vara on kontserni poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele selle soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt kasutusvalmidusse viimisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalsed varad jagatakse määratud ja määramata kasuliku elueaga varadeks.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks viiakse igal bilansipäeval läbi väärtuse test ning juhul kui kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast.

Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Immateriaalse põhivara maksimaalne kasulik eluiga on 15 aastat.

Eeldatavad immateriaalse põhivara kasulikud eluead on järgmised:

Põhivaragrupp	Kasulik eluiga
Kapitaliseeritud arenduskulud	4 - 10 aastat
Kontsessioonid, patendid, litsentsid ja kaubamärgid	15 aastat
Muu immateriaalne põhivara	2-5 aastat

Määratud kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade väärtuse languse test viiakse läbi siis, kui ilmneb asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Firmaväärtus

Äriühenduse kuupäeval kajastatakse firmaväärtus konsolideeritud finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses immateriaalse varana.

Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Firmaväärtust ei amortiseerita. Selle asemel viiakse kord aastas (või tihedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab sellele, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi vara väärtuse languse test. Firmaväärtuse väärtuse hindamiseks viiakse läbi selle rahateeniva üksuse väärtuse languse test, millele firmaväärtus on jaotatud. Firmaväärtus hinnatakse alla selle kaetavale väärtusele, juhul kui selle kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline jääkmaksumus. Firmaväärtuse allahindlusi ei tühistata.

Uurimis- ja arendusväljaminekud

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Uute teaduslike või tehniliste teadmiste saamise eesmärgil läbiviidud uuringute ja teadustööga seotud kulutused kajastatakse nende tekkimise momendil kasumiaruandes kuluna.

Arendusväljaminekud kapitaliseeritakse ainult juhul, kui:

- a) antud immateriaalse vara kasutus- või müügiõiglikuks saamine on tehniliselt võimalik;
- b) kui kontsernil on selleks olemas piisavad rahalised vahendid;
- c) kui kontsernil on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa;
- d) kui kontsern suudab usaldusväärselt mõõta immateriaalse vara arendustegevuse väljaminekuid.

Kapitaliseeritud väljaminekud sisaldavad erinevaid immateriaalse vara loomiseks tehtud kulutusi, s.h. materjalikulu, tööjõukulusi, lähetustega seotud kulusid, põhivara amortisatsioonikulu. Muud arendusväljaminekud ja uurimisväljaminekud, s.h. marketingi- ja reklaamikulud, üldhalduskulud ja koolituskulud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna. Kapitaliseeritud arendusväljaminekuid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleerunud kulum ja vara väärtuse vähenemisest tulenevad kahjumid. Arendusväljaminekud kantakse kuludesse lineaarselt nende eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille maksimumpikkus ei ületa 10 aastat.

Rendid

Kontsern rendib kontori- ja tootmispindasid.

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas tegemist on rendilepinguga või kas leping sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus. Kontsern arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui ta on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab ja rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui ta on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta. Kontsern hindab uuesti oma piisavat kindlust selles, kas ta kasutab pikendamise õigust või jätab kasutamata lõpetamise õiguse, kui toimub mingi oluline sündmus või asjaolude muutus, mis on kontserni kontrolli all ja mõjutab seda, kas kontsern on piisavalt kindel, et ta kasutab mõnda algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võtmata jäänud võimalust või jätab kasutamata mõne võimaluse, mida on algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võetud. Kontsern muudab rendiperioodi rendi katkestamatu perioodi muutumise korral.

Esmane mõõtmine

Rendiperioodi alguses kajastab rentnik kasutusõiguse esemeks oleva vara (kasutusõiguse vara) ja rendikohustuse.

Rendiperioodi alguses mõõdab rentnik kasutusõiguse vara soetusmaksumuses. Kasutusõiguse vara soetusmaksumus sisaldab:

- rendikohustuse algsel mõõtmisel määratud summat;
- kõiki rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimakseid, millest on maha arvatud rendisoodustused;
- kõiki rentniku esmaseid otsekulutusi;
- rentniku hinnangut kulutustele, mis tekivad seoses alusvara lammutamise ja teisaldamisega, selle asukoha taastamisega või selle seisundi taastamisega vastavalt rendi tingimustele.

Kasutusõiguse varasid kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi real.

Kontsern mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustust selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdsväärtuses. Rendimakseid diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, siis kasutatakse rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida rentnik peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnase perioodi, tagatise ja tingimustega laenu võtmiseks, et omandada kasutusõiguse varaga sarnase väärtusega vara.

Alternatiivse laenuintressimäära leidmiseks kontsern:

- kasutab, kus võimalik, lähtealusena kolmandalt isikult saadud laenu intressimäära, mida on korrigeeritud, et võtta arvesse muutusi, mis on toimunud finantseerimise tingimustes pärast seda, kui laen saadi;
- arvestab tuletamisel sektori keskmist intressimarginaali, mida on korrigeeritud kontserni krediidiriskiga;
- korrigeerib seda, võttes arvesse rendilepingu tingimusi, nt rendiperioodi, riiki, valuutat ja tagatisi.

Edasine mõõtmine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab kontsern kasutusõiguse vara soetusmaksumuse mudeli alusel. Soetusmaksumuse mudeli kohaselt mõõdab kontsern kasutusõiguse vara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud kahjumid ja mida on korrigeeritud rendikohustuse ümberhindlustega. Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil enamasti kas vara kasuliku eluea või rendiperioodi jooksul, sõltuvalt sellest, kumb on lühem. Kui rendilepingu kohaselt läheb alusvara omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle kontsernile või kui kasutusõiguse vara maksumuse kindlaksmääramisel on eeldatud, et kontsern realiseerib ostuõiguse, amortiseerib kontsern kasutusõiguse vara alates rendiperioodi algusest kuni vara kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel amortiseerib kontsern kasutusõiguse vara alates rendiperioodi algusest kuni vara kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni, sõltuvalt sellest, kumb saabub varem.

Pärast rendiperioodi algust mõõdab kontsern rendikohustust järgmiselt:

- suurendades bilansilist väärtust vastavalt rendikohustuse intressile;
- vähendades bilansilist väärtust vastavalt tehtud rendimaksetele; ja
- hinnates bilansilist väärtust ümber vastavalt rendikohustuse ümberhindlusele või rendilepingu muudatustele või vastavalt sisuliselt fikseeritud rendimaksete muutustele.

Rendiperioodi igal ajavahemikul on rendikohustuse intress summa, mille tulemusena on intressimäär igal osaperioodil kohustuse lõppväärtuse suhtes sama. Pärast rendiperioodi algust kajastab kontsern kasumiaruandes rendikohustuse intressi ja muutuvaid rendimakseid, mis ei sisaldu selle perioodi rendikohustuse mõõtmistulemuses, mil leiab aset nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus.

Kui rendimaksed muutuvad, võib tekkida vajadus rendikohustuse ümberhindamiseks. Rentnik kajastab rendikohustuse ümberhindluse summat kasutusõiguse vara korrigeerimisena. Kui aga kasutusõiguse vara jääkväärtus väheneb nullini ja rendikohustuse mõõtmisel ilmneb täiendav vähenemine, kajastab rentnik ümberhindluse ülejäänud summa kasumiaruandes.

Rendikohustuse ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimakseid muudetud diskontomääraga juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

(a) muudetakse rendiperioodi. Rentnik teeb muudetud rendimakseid kindlaks muudetud rendiperioodi alusel; või

(b) muutub alusvara ostuõiguse hinnang. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimakseid, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rendikohustuse ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimakseid juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

a) muutuvad summad, mida rentnik peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantii alusel. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimakseid, et need vastaksid jääkväärtuse garantii alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

b) tulevased rendimaksed muutuvad seoses nende maksete kindlaksmääramiseks kasutatava indeksi või määra muutumisega (sh nt turu rendimäärade muutumisele vastav muutus pärast turu rendihindade analüüsi). Rentnik hindab rendikohustuse ümber vastavalt kõnealustele muudetud rendimaksetele üksnes juhul, kui toimub muutus rahavoogudes (st jõustub rendimaksete korrigeerimine). Rentnik teeb järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed kindlaks muudetud lepinguliste maksete alusel. Rentnik kasutab muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul, kui rendimaksete muutus on tingitud muutuvate intressimäärade muutusest.

Rentnik kajastab rendilepingu muudatust eraldi rendina juhul, kui täidetud on mõlemad tingimused: (a) muudatusega suurendatakse rendi ulatust, lisades sellele ühe või enama alusvara kasutamise õiguse; ja (b) renditasu suureneb summa võrra, mis vastab ulatuse suurenemise eraldiseisvale hinnale, mida on korrigeeritud vastavalt konkreetse lepingu asjaoludele.

Kontsern otsustas mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja väikese väärtusega alusvara käsitlevate lepingute suhtes. Selliste rentidega seotud rendimakseid kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt kuluna. Lühiajaline rendileping on rendileping, mille perioodi kestus ei ületa 12 kuud.

Finantskohustused

Võlad hankijatele

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuda hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlgu, mida tuleb tasuda kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Ülejäänud võlgu hankijatele kajastatakse pikaajalisteks kohustustena. Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglases väärtuses. Hiljem kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Laenukohustused

Laenukohustused võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, mida on vähendatud tehingukulude võrra, ning hiljem kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes kuluna laenukohustuse kehtivusperioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Laenukohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva või kontsernil pole tingimusteta õigust laenukohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine (IAS 20) on abi, mida valitsused annavad ettevõtetele teatud ressursside kättesaadavaks tegemise teel ning mille saamiseks peab ettevõtte äritegevus vastama teatud eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriumitele. Sihtfinantseerimine ei hõlma valitsusepoolset abi, mille väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (näiteks riigi garantiid ja valitsusasutuste poolt pakutavad tasuta konsultatsioonid) ning tavapärasel turutingimustel valitsussektoriga tehtud majandustehinguid. Sihtfinantseerimine võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglasel väärtusel, kui on piisavalt kindel, et sihtfinantseerimine laekub ning kõik sihtfinantseerimisega seotud tingimused on täietud.

Skeleton Technologies Group OÜ kajastab varade sihtfinantseerimist brutomeetodil. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele soetusmaksumuses; varade soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse (kirjel „muu äritulu“) lineaarselt soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Kulude sihtfinantseerimisel kajastatakse sihtfinantseerimise tulu kasumiaruandes (kirjel „muu äritulu“) siis, kui on tekkinud kulu, mida sihtfinantseerimisega kaetakse.

Müügitulu kliendilepingutelt

Kontsern tegeleb superkondensaatorite, superkondensaatorite moodulite ja süsteemide müügiga. Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi ning pärast kontsernisisese müügi elimineerimist. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui klient on omandanud kontrolli, enamasti kindlal ajahetkel, kuid erandjuhtudel selle perioodi jooksul, mille vältel ettevõtte arendab või parendab vara, mida klient selle arenduse või parendamise jooksul kontrollib, või ettevõtte tegevuse tulemusena luuakse vara, millel puudub alternatiivne kasutus ning ettevõttel on õigus saada tasu seni tehtud töö eest. Tehingu kogutasu jaotatakse teostamiskohustustele lähtudes eraldiseisvatest müügihindadest, mida arvestatakse kas jooksvate maksetingimuste alusel või ettevõtte sisemist hinnastamiskogemust arvestades.

Ostjale antakse tavapäraste müügingimuste kohaselt krediiti kuni 14 päevaks.

Finantsitulud

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus selle saamiseks.

Maksustamine

Dividendide tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1. jaanuarist 2015 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavast netosummast. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevad ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja tulumaksukuluna samal perioodil, kus dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need välja kuulutatakse või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtjatel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksu varasid ega -kohustusi. Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel, välja arvatud juhul, kui see tuleneb juunist 2020, IFRS-i tõlgenduskomitee tegevuskava otsusest tütarettevõtetes jaotamata kasumi kohta, tuleb edasilükkunud tulumaksu kajastada kõigi tütarettevõtetes tehtud investeeringutega seotud maksustatavate erinevuste osas, välja arvatud juhul, kui on tõenäoline, et kasumit lähemas tulevikus ei jaotata. Kontsernis ei ole jaotamata kasumiga tütarettevõtteid. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis tekiks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Tulumaksumäärad välisriikides, kus toimub kontserni tegevus

Saksimaa ja Saksi-Anhalt, Saksimaa – residendist juriidilistele isikute tulu maksustatakse ettevõtte tegevuskohas maksumääraga 29,8% ja 31,6%.

Edasilükkunud tulumaks

Välismaal asuvates tütarettevõtjates kajastatakse edasilükkunud tulumaksu vara ja -kohustust, kui on tekkinud ajutised erinevused konsolideeritud varade ja kohustuste bilansiliste väärtuste ning maksustamisbaasi vahel. Edasilükkunud tulumaksu vara ja -kohustuse kajastamisel kasutatakse bilansilise kohustuse meetodit. Edasilükkunud tulumaksu vara ja -kohustust ei kajastata juhul, kui see tekib varade ja kohustuste esmasel arvele võtmisel sellise tehingu puhul, mis ei ole äriühendus ja mis ei mõjuta tehingu toimumise ajal ei raamatupidamislikku kasumit ega ka maksustatavat kasumit. Edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel kasutatakse maksumäära, mida eeldatavasti rakendatakse vastava edasilükkunud tulumaksu vara realiseerimise või kohustuse tasumise perioodil, lähtudes bilansipäeval kehtinud tulumaksumääradest ja maksustamist reguleerivatest seadustest.

Edasilükkunud tulumaksu vara kajastatakse finantsseisundi aruandes vaid juhul, kui prognoositavas tulevikus on tõenäoline edasilükkunud tulumaksu varaga võrreldavas suuruses tulumaksukohustuse tekkimine, mida saaks kasutada tasaarveldamiseks. Edasilükkunud tulumaksu varasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ainult ühe kontserni kuuluva äriühingu piires.

Dividendid

Dividende kajastatakse kohustusena ja arvatakse maha jaotamata kasumist bilansipäeval ainult juhul, kui need kuulutatakse välja enne bilansipäeva või bilansipäeval. Informatsioon dividendide kohta avalikustatakse siis, kui ettepanek dividendide jaotamiseks tehakse enne bilansipäeva või kui ettepanek dividendide jaotamise kohta tehakse või dividendid kuulutatakse välja pärast bilansipäeva, aga enne, kui konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kinnitatakse.

Seotud osapooled

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks omanikke (emaettevõtja ning emaettevõtja omanikud), teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtjaid (s.h emaettevõtja teised tütarettevõtjad), kontserni kuuluvate ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmeid, eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtjaid.

Lisainformatsioon emaettevõtja kohta

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avalikustada konsolideeriva üksuse (emaettevõtja) konsolideerimata põhjaruanded.

Emaettevõtja põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud konsolideeritud raamatupidamise aruande koostamisel. Tütarettevõtjate kajastamist käsitlevaid arvestuspõhimõtteid on emaettevõtja konsolideerimata põhjaruannetes, mis on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades, muudetud vastavalt IAS 27 „Konsolideerimata finantsaruanded“ nõuetele.

Emaettevõtja konsolideerimata põhjaruannetes, mis on lisatud käesolevasse konsolideeritud raamatupidamise aruandesse (vt. lisad 25-28), on investeringud tütarettevõtjate osadesse kajastatud kapitaliosaluse meetodil, eelnevalt soetusmaksumuses, millest on maha arvatud väärtuse langusest tingitud allahindlused.

Töötajate hüvitised

Võlad töövõtjatele sisaldavad töölepingutest tulenevaid õigusi töötasule, mida arvestatakse vastavalt lepingutele. Töötasud kajastatakse perioodikulus ja kohustusena, kui väljamaksmine toimub järgmisel majandusaastal. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks töötasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu- ja töötuskindlustushüvitise kohustust.

Võlad töövõtjatele sisaldavad lisaks ka töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasukohustust bilansipäeva seisuga. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks puhkusetasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu- ja töötuskindlustushüvitise kohustust.

Osapõhised maksed

Skeleton Technologies Group OÜ'l on kaks osapõhiste maksete programmi: optsioonide programm ja osade väärtuse tõusuga seotud osapõhiste maksete (*Share Appreciation Rights* - SAR) programm. Optsioonide programmi raames saavad töötajad omakapitaliinstrumente ja SAR plaani põhisel saavad töötajad raha, mille summa sõltub Emitendi (Skeleton Technologies Group OÜ) omakapitaliinstrumentide õiglase väärtusest.

Opsioonide programm annab soodustatud isikutele optsioonid Emitendi osade omandamiseks, kuid annab Emitendile ka võimaluse konkreetsetel juhtudel arveldada rahas. Optsioone kajastatakse omakapitaliinstrumentidega arveldatava aktsiapõhise maksena lähtudes järgnevast:

- varasemalt on optsioone arveldatud omakapitaliinstrumentidega ; ja
- võimalust rahas arveldamiseks ei ole kunagi soodustatud isikutega arutatud, st sellist lubadust ei ole antud ja rahas arveldamiste kavatsus puudub.

SAR programmi kajastatakse rahas arveldatava aktsiapõhise maksena.

Nii optsioonide kui SAR-programmi lepingute täitmise tingimuseks on Exit- sündmus (IPO, enam kui 50% Emitendi osade või põhilise osa Emitendi vara üle andmine). Exit-sündmust peetakse tõenäoliseks ja see toimub hinnanguliselt kolme aasta jooksul.

Nii SAR programmi lepingud kui ka optsioonid annavad soodustatud isikule võimaluse saada kasu Emitendi osade väärtuse tõusust, kusjuures kasu arvutatakse osade väärtuse kasvu põhjal võrreldes kokkulepitud baasiga (optsioonide puhul on see täitmishind).

Välja antud hüvede jõustumine (*vesting*) toimub üldjuhul proportsionaalselt nelja aasta jooksul lepingus määratud kuupäevast. Eeldusel, et soodustatud isik on läbinud aastase katseaja (nn. *cliff*), jõustub 1/4 hüvedest. Edaspidi toimub hüvede jõustumine igakuiselt, 1/48 iga töötatud kuu eest.

Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate osapõhiste maksete õiglane väärtus on hinnatud üleandmise kuupäeva seisuga, kasutades Black-Scholes'i mudelit. Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate osapõhiste maksete kulu kajastatakse jõustumise perioodi jooksul koondkasumiaruandes, rakendades astmelist jõustumise arvestust (*graded vesting*), kande vastaspooleks on omakapitali reservid.

Rahaga arveldatavate osapõhiste maksete õiglast väärtust hinnatakse bilansipäeval kasutades Black-Scholes'i mudelit. Rahaga arveldatavate osapõhiste maksete kulu kajastatakse jõustumise perioodi jooksul koondkasumiaruandes, rakendades astmelist jõustumise arvestust (*graded vesting*), kande vastaspooleks on osade väärtuse tõusuga seotud osapõhise makse kohustus.

Õiglase väärtuse määramise sisendid hõlmavad osa hinda määramiskuupäeval (põhineb viimasel välisel finantseerimisvoorul), instrumendi täitmishinda, eeldatavat volatiilsust, optiooni täitmise tähtpäeva, riskivaba intressimäära ja oodatavaid dividende. Teave osapõhiste maksete programmide kohta on avalikustatud lisa 22.

Osapõhiste hüvede kulu kajastatakse koondkasumiaruande real "Üldhalduskulud" (lisa 17).

Töösuhete lõpetamise hüvitised

Töösuhete lõpetamise hüvitised kuuluvad maksmisele siis, kui kontsern lõpetab töösuhete töötajaga enne tavapärase pensionile jäämise kuupäeva või töötaja otsustab aktsepteerida vabatahtliku töösuhete lõpetamise vastutasuks nende hüvitiste eest.

Kontsernis kajastatakse töösuhete lõpetamise hüvitisi siis, kui kontsern on võtnud endale selge kohustuse kas lõpetada töösuhete töötaja(te)ga vastavalt ametlikule üksikasjalikule plaanile töösuhete lõpetamiseks ja puudub reaalne võimalus seda tagasi võtta või maksta töösuhete lõpetamise hüvitisi pakkumise alusel, mille eesmärgiks oli ajendada töötajaid vabatahtlikult töölt lahkuma. Kui töösuhete lõpetamise hüvitisi kuulub väljamaksmisele hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, diskonteeritakse hüvitised nende nüüdisväärtusesse.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes on kajastatud olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavaid asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande kinnitamise kuupäeva vahel ning on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega. Olulisi bilansipäevajärgseid sündmusi, mis ei ole seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega, ei kajastata bilansis, vaid avalikustatakse aastaaruande lisades.

Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid

€	31.12.2022	31.12.2021
Sularaha kassas	30 617	30 626
Raha pangakontodel	28 218 232	34 279 572
Kokku raha ja raha ekvivalendid	28 248 850	34 310 198

Üksikasjalik informatsioon finantsriskide juhtimise kohta on avaldatud lisas 23.

Lisa 3. Nõuded ostjate vastu

€	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu	7 225 232	4 649 808
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-925 221	-889 436
Kokku nõuded ostjate vastu	6 300 011	3 760 372

Allahindluste moodustamise põhimõtted on kajastatud lisas 23. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindluskulu oli 35 785 eurot (2021: 108 928 eurot) (lisa 19).

Lisa 4. Muud nõuded

€	31.12.2022	31.12.2021	Lisa
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	817 998	655 010	5
Ettemaksed	352 336	152 012	
Sihtfinantseerimise nõuded	2 910 314	2 178 528	21
Tähtajaline hoius	677 787	765 744	
Muud nõuded	203 501	47 524	
Kokku muud nõuded	4 961 936	3 798 817	

Väärtuse langusest tulenevate kahjumite kajastamise põhimõtted on avalikustatud lisas 23.

Lisa 5. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

€	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	741 381	0	741 381	0
Üksikisiku tulumaks	0	3 709	0	3 709
Erisoodustuse tulumaks	0	284 069	0	284 069
Sotsiaalmaks	0	341 904	0	341 904
Kohustuslik kogumispension	0	9 138	0	9 138
Töötuskindlustusmaksed	0	19 977	0	19 977
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	76 617	0	76 617	0
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	817 998	658 797	817 998	658 797

Maksude ettemaksed on avalikustatud lisas 4 ja maksuvõlad lisas 12.

Lisa 6. Investeeringud tütarettevõtjatesse

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon

Registri-kood	Tütarettevõtja nimi	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2022	31.12.2021
117118257	Skeleton Technologies OÜ	Eesti	Moodulite ja süsteemide arendus; haldus- ja tugiteenused (<i>back-office</i>)	100	100
14590761	Skeleton Hybrid Power OÜ	Eesti	Energialahenduste arendamine	100	100
HRB32322	Skeleton Technologies GmbH	Saksamaa	Superkondensaatorite tootmine	100	100
HRB24677	Skeleton Materials GmbH	Saksamaa	Karbiidse süsiniku uurimine, arendus ja tootmine	100	100

25.08.21 registreeriti Skeleton Technologies OÜ Taani filiaal, kuid bilansipäevaks ei olnud selles olulisi varasid ega toimunud olulisi tehinguid.

Lisa 7. Varud

€	31.12.2022	31.12.2021
Tooraine, materjalid	7 360 267	5 216 961
Lõpetamata toodang	1 668 051	1 028 916
Valmistoodang	1 479 721	698 192
Kokku varud	10 508 039	6 944 069

Aruandlusperioodil on varusid maha kantud väärtuses 238 000 eurot (2021: 360 000 eurot).

Lisa 8. Materiaalne põhivara

€	Maa	Hooned	Masinad ja seadmed	Muud seadmed	Lõpetamata projektid	Kokku
31.12.2020						
Soetusmaksumus	90 768	1 008 163	7 409 625	1 615 412	131 638	10 255 606
Akumuleeritud kulum	0	-246 775	-2 534 928	-1 222 600	0	-4 004 303
Jääkmaksumus	90 768	761 388	4 874 697	392 812	131 638	6 251 303
Ostud ja parendused	0	0	0	368 852	1 368 018	1 736 869
Arvestuslik kulum	0	-109 115	-749 027	-267 572	0	-1 125 715
Mahakandmised	0	-18 148	0	-26 290	0	-44 437
Ümberklassifitseerimised	0	14 029	189 145	665 861	-869 035	0
31.12.2021						
Soetusmaksumus	90 768	1 004 044	7 598 770	2 623 835	630 621	11 948 038
Akumuleeritud kulum		-355 891	-3 283 955	-1 490 173	0	-5 130 019
Jääkmaksumus	90 768	648 154	4 314 815	1 133 662	630 621	6 818 019
Ostud ja parendused	0	498 308	59 694	968 505	1 205 163	2 731 670
Arvestuslik kulum	0	-108 698	-760 953	-412 629	0	-1 282 280
Mahakandmised	0	0	0	-61 534	0	-61 534
Muud korrigeerimised	0	0	0	0	207 999	207 999
Ümberklassifitseerimised	0	9 500	0	41 159	-50 659	0
31.12.2022						
Soetusmaksumus	90 768	1 481 065	7 611 113	3 571 965	1 993 124	14 826 173
Akumuleeritud kulum	0	-433 801	-3 997 558	-1 902 802	0	-6 412 299
Jääkmaksumus	90 768	1 047 263	3 613 555	1 669 163	1 993 124	8 413 874

Lisa 9. Immateriaalne põhivara

€	Firma- väärtus	Kapitaliseeritud arenguvälja- minekud	Kontsessioonid, patendid, litsentsid ja kaubamärgid	Muu immateriaalne põhivara	Lõpetamata projektid	Kokku
31.12.2020						
Soetusmaksumus	1 710 944	20 930 909	100 937	592 535	25 049	23 360 374
Akumuleeritud kulum	0	-4 562 309	-32 251	-410 669	0	-5 005 229
Jääkmaksumus	1 710 944	16 368 600	68 686	181 866	25 049	18 355 145
Ostud ja parendused	0	4 312 170	30 122	73 293	1 490 998	5 906 583
Amortisatsioonikulu	0	-2 149 249	-1 430	-100 144	0	-2 250 824
Mahakandmised	0	0	0	0	-381 321	-381 321
31.12.2021						
Soetusmaksumus	1 710 944	25 243 079	131 059	665 828	1 134 726	28 885 636
Akumuleeritud kulum	0	-6 711 558	-33 681	-510 813	0	-7 256 052
Jääkmaksumus	1 710 944	18 531 521	97 378	155 015	1 134 726	21 629 584
Ostud ja parendused	0	5 056 518	0	4 566	2 967 242	8 028 326
Amortisatsioonikulu	0	-2 666 560	-7 192	-85 465	0	-2 759 217
Mahakandmised	0	-110 446	0	0	0	-110 446
Muud korrigeerimised	0	0	90	-90	3 003	3 003
31.12.2022						
Soetusmaksumus	1 710 944	30 189 151	131 059	670 304	4 105 061	36 806 519
Akumuleeritud kulum	0	9 378 118	-40 873	-596 278	0	-10 015 269
Jääkmaksumus	1 710 944	20 811 033	90 186	74 026	4 105 061	26 791 250

Erinevate superkondensaatorite ja nendega seotud tehnoloogia arendamise raames on kontsern 31.12.2022 immateriaalse põhivarana kapitaliseerinud amortisatsioonikulu summas 242 441 eurot (31.12.2021: 132 262 eurot).

Seisuga 31. detsember 2022 oli kontsern immateriaalse varana kapitaliseerinud superkondensaatorite ja nendega seotud tehnoloogia arendamiseks tehtud väljaminekuid summas 30 189 151 eurot (soetusmaksumus) (2021: 25 243 079 eurot). Kõik kapitaliseeritud arenduskulud pärinevad kontsernisisesest arendusest.

Firmaväärtus

Rahateeniva üksuse kaetava väärtuse määramisel on kasutatud diskonteeritud rahavoogude meetodit. Kaetav väärtus põhineb kasutusväärtusel. Rahateenivaks üksuseks loetakse kogu kontserni, kuna kontserni kuuluvad ettevõtjad moodustavad vertikaalselt integreeritud terviku ning nende rahavood on teineteisest otseselt sõltuvad.

Testimise aluseks olid juhtkonna poolt koostatud detailne 2023. aasta eelarve ja 5-aastane strateegiline prognoos, mis sisaldas nii tulude, kulude kui ka investeerimistegevuse elemente. Märgitud eelarve ja prognoos põhinesid turuanalüüsil, konkurentide finantsnäitajatel ja üldisel majandusväljavaadatel. Leitud vaba rahavoog diskonteeriti kaalutud keskmise kapitali hinnaga (WACC), mida oli korrigeeritud konkreetse tegevuse või vara täiendava riskipreemiaga. Keskmise kapitali hinna arvutamisel kasutati võõrkapitali hinnana võrreldavate ettevõtete võõrkapitali hinda. Omakapitali hinnana kasutati sarnase ärisektori oodatavat tulunormi maailmas. Peamised kasutatud eeldused olid järgmised:

	2023-2027
Müügitulu kasvumäär	30-210 %
Brutokasumi marginaal	5-48 %
Pikaajaline kasvumäär	3 %
Diskontomäär	11 %

Kontsern on läbi viinud sensitiivsusanalüüsi peamistele eeldustele ja mõistlik muutus eeldustes ei vii väärtuse languseni. Samuti viitab 2021. aasta lõpus toimunud omakapitali kaasamine, et omakapitali väärtus ületab oluliselt põhivara bilansilist väärtust. Testi tulemusena väärtuse langust ei tuvastatud.

Lisa 10. Rendid

Kasutusõiguse varad

€	Hoonete rent	Kokku kasutusõiguse varad
31.12.2020		
Soetusmaksumus	1 857 119	1 857 119
Akumuleeritud kulum	-471 402	-471 401
Jääkmaksumus	1 385 717	1 385 718
Soetused	509 325	509 325
Amortisatsiooni kulu	-369 100	-369 100
Kajastuse lõpetamine soetusmaksumuses	-395 432	-395 432
Lõppenud kajastusega vara akum.kulum	207 237	207 237
31.12.2021		
Soetusmaksumus	1 971 012	1 971 012
Akumuleeritud kulum	-633 265	-633 265
Jääkmaksumus	1 337 746	1 337 746
Soetused	1 757 678	1 757 678
Amortisatsiooni kulu	-504 296	-504 296
Kajastuse lõpetamine soetusmaksumuses	-269 683	-269 683
Lõppenud kajastusega vara akum.kulum	269 683	269 683
31.12.2022		
Soetusmaksumus	3 459 007	3 459 007
Akumuleeritud kulum	-867 878	-867 878
Jääkmaksumus	2 591 129	2 591 129

Rendikohustused

€	31.12.2022	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		
		1 aasta	2-5 aastat	Üle 5 aasta
Rendikohustused	2 713 150	587 452	2 125 698	0

€	31.12.2021	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		
		1 aasta	2-5 aastat	Üle 5 aasta
Rendikohustused	1 442 141	456 590	985 551	0

Rendikohustuste intressikulu oli 106 846 eurot (2021: 119 504 eurot).

Lisa 11. Laenukohustused

€	31.12.2021	Lisandumised	Tagasimaksed	31.12.2022
EIB laen I osa	8 206 611	569 098	-8 775 709	0
EIB laen II osa	6 475 751	499 624	-6 975 375	0
EIB laen III osa	6 366 421	629 410	-242 110	6 753 721
Kapitalirent	9 278	0	-6 836	2 442
Kokku	21 058 061	1 698 132	-16 000 030	6 756 163
Lühiajaline	14 924 482			6 756 163
Pikaajaline	6 133 579			0
Kokku laenukohustused	21 058 061	1 698 132	16 000 030	6 756 163

€	31.12.2020	Lisandumised	Tagasimaksed	31.12.2021
Swedbank laen	349 901	0	-349 901	0
EIB laen I osa	7 521 088	1 025 701	-340 178	8 206 611
EIB laen II osa	6 383 733	613 471	-521 453	6 475 751
EIB laen III osa	6 258 856	593 317	-485 752	6 366 421
Kapitalirent	16 103	0	-6 825	9 278
Kokku	20 529 681	2 232 489	-1 704 109	21 058 061
Lühiajaline	1 221 377			14 924 482
Pikaajaline	19 308 304			6 133 579
Kokku laenukohustused	20 529 681	2 232 489	-1 704 109	21 058 061

Seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 oli kontsern vastavuses Euroopa Investeeringupangaga sõlmitud laenulepingutes sätestatud tingimustega.

Osa Euroopa Investeeringupangalt (EIB) saadud laenu intressist arvestatakse ja kapitaliseeritakse kord aastas laenu põhiosasse. Pärast põhiosasse kapitaliseerimist arvestatakse intressi ka põhiosasse kapitaliseeritud intressilt.

2019. aasta lõpus tugevdas kontsern suhteid Euroopa Investeeringupangaga ja laenulepingusse lisati omakapitali väärtusel põhinev soodustus (*equity kicker*), mille kohaselt tehakse ühekordne kontserni väärtusega seotud rahaline makse, mis kuulub tasumisele, kui laenu põhiosa on tagastatud. 31. detsembri 2022. aasta seisuga arvestatud vastava kulu summa on 1 145 000 eurot (2021: 687 000 eurot) ning see sisaldub EIB laenu bilansilises jääkväärtuses.

Laenu tagasimaksed olid majandusaasta jooksul summas 13 672 234 eurot (2021: 349 901 eurot) ning intressimaksed intressikandvatelt laenudelt summas 2 320 969 eurot (2021: 1 190 652 eurot).

Lisa 12. Võlad tarnijatele ja muud võlad

€	31.12.2022	31.12.2021	Lisa
Võlad tarnijatele	2 437 350	2 115 956	
Viitvõlad	988 566	697 398	
Ostjate ettemaksed	4 668 889	1 276 133	
Muud võlad	196 354	0	
Finantskohustused bilansiridadel „Võlad tarnijatele“ ja „Muud võlad“	8 291 159	4 089 488	
Võlad töövõtjatele	663 156	479 150	
Maksuvõlad	658 797	490 022	5
Muud võlad	1 189 234	962 950	
Kokku võlad tarnijatele ja muud võlad	10 802 346	6 021 609	

Võlad kuuluvad tasumisele 12 kuu jooksul.

Lisa 13. Tingimuslikud kohustused ja varad

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida Eesti ettevõtjate maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast alates ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvid. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Lisa 14. Osakapital

€	31.12.2022	31.12.2021
Osakapital	25 882	24 218
Osade arv (tk)	31	30

Ettevõtte osakapitali maksimaalne suurus on 34 000 eurot.

Opsioonid

Omakapitaliga arveldatav osapõhine väljamaksete reserv sisaldub finantsseisundi aruandes real "Muud reservid". Lisainformatsioon omakapitaliga arveldatavate osapõhiste väljamaksete kohta on avaldatud lisa 22.

Lisa 15. Müügitulu kliendilepingutelt

€	2022	2021
Müügitulu klientide asukohtade lõikes		
Ungari	2 009 556	31 645
Saksamaa	1 781 185	474 725
Prantsusmaa	1 411 113	1 149 393
Holland	975 723	175 742
Tšehhi	752 662	199 987
Rootsi	614 220	1 043 785
Hispaania	552 104	40 461
Poola	509 130	3 279 001
Muud Euroopa Liidu riigid	410 215	175 507
Kokku müügitulu Euroopa Liidu riikidelt	9 015 908	6 570 246
Kanada	3 976 598	1 656 235
Ameerika Ühendriigid	3 669 234	1 428 657
Hiina	902 300	590 744
India	795 938	1 213 399
Muud riigid (väljapool Euroopa Liitu)	2 592 761	1 390 861
Kokku müügitulu väljapoolt Euroopa Liidu riike	11 936 831	6 279 896
Kokku müügitulu	20 952 739	12 850 142
Tulu kajastamise aeg		
Teostamiskohustuse täitmise ajahetkel	20 952 739	12 813 266
Teostamiskohustuse täitmisperioodi jooksul	0	36 876

Lisa 16. Müüdnud toodete ja teenuste kulud

€	2022	2021	Lisa
Toormaterjal	9 750 592	5 516 528	
Teenused	4 732 765	2 926 250	
Rendi- ja kommunaalkulud	830 510	714 988	
Väikevahendid ja -materjalid	1 408 567	1 549 804	
Tööjõukulud	3 463 869	3 086 387	18
Kulum	1 216 256	1 150 228	8, 9
Muud ostetud teenused	518 143	253 483	
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	21 920 702	15 197 666	

Lisa 17. Uurimis-ja arendustegevusega seotud, turustus-, ja üldhalduskulud

Uurimis-ja arendustegevusega seotud kulud

€	2022	2021	Lisa
Väikevahendid ja -materjalid	829 960	648 752	
Tööjõukulud	2 282 070	1 141 161	18
Kulum	2 702 831	2 195 432	8, 9
Muud ostetud teenused	324 666	123 609	
Kokku uurimis-ja arendustegevusega seotud kulud	6 139 527	4 108 955	

Turustuskulud

€	2022	2021	Lisa
Konsultatsioonikulud	42 555	245 504	
Mitmesugused bürookulud	125 348	80 075	
Tööjõukulud	1 279 456	409 688	18
Kulum	0	3 223	8, 9
Muud ostetud teenused	527 284	385 439	
Kokku turustuskulud	1 974 643	1 123 928	

Muud ostetud teenused koosneb peamiselt veo- ja tollikuludest summas 201 569 eurot (2020: 133 285 eurot).

Üldhalduskulud

€	2022	2021	Lisa
Konsultatsioonikulud	412 166	853 446	
Rendi- ja kommunaalkulud	266 966	150 296	
Mitmesugused bürookulud	845 058	471 595	
Tööjõukulud	6 171 619	3 772 574	18
Kulum	156 385	79 903	8, 9
Muud ostetud teenused	1 179 170	626 624	
Kokku üldhalduskulud	9 031 364	5 954 439	

Rendi- ja kommunaalkulud sisaldavad lühiajalisi rendilepinguid summas 25 229 eurot (2021: 39 098 eurot).

Lisa 18. Tööjõukulud

€	2022	2021	Lisa
Palgakulu	8 098 244	5 040 849	
Sotsiaalmaksud	2 283 566	1 480 050	
Muud tööjõukulud (osapõhiste maksetega seonduvad)	2 138 007	1 888 911	14,22
Kokku tööjõukulud	12 519 817	8 409 810	16,17
<i>Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale</i>	<i>244</i>	<i>181</i>	

2022. aasta palgakulu oli 12 483 445 eurot (2021: 7 702 764 eurot), millest 4 385 201 eurot (2021: 2 661 915 eurot) kapitaliseeriti immateriaalse põhivara koosseisu. Sotsiaalmaksusumma oli 3 209 888 eurot (2021: 2 077 546 eurot), millest 926 322 eurot (2021: 597 496 eurot) kapitaliseeriti immateriaalse põhivara koosseisu.

Täiendav informatsioon osalusoptsioonide kohta on avalikustatud lisades 14 ja 22.

Lisa 19. Muud äritulud (neto)

€	2022	2021
Tulu sihtfinantseerimisest	10 277 885	3 793 392
Muud äritulud	635 460	126 326
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete maha kandmine	-35 785	-108 928
Muud ärikulud	-628 941	-412 330
Kokku muud äritulud ja -kulud	10 248 619	3 398 459

2022. aastal kajastuvad Muude ärikulude real COVID-19 tõttu seadmete ostmisega seotud lepingute ülesütleamise tasud summas 220 000 eurot (2021: 250 000 eurot).

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu 2022. aastal on seotud 5 kliendi tähtaja ületanud arvega (2021: viis klienti). Täiendav informatsioon on avalikustatud lisas 23.

Lisa 20. Seotud osapooled

2022, €	Ostud	Saadud laenud
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	4 117	1 987
Kokku		
2021, €	Ostud	Saadud laenud
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0
Kokku	0	0

Juhatuse liikmetele tasuti 2022. aastal juhatuse liikme tasusid summas 64 491 eurot (2021: 35 325 eurot). Juhtkonna liikmetel ei ole lepingulist õigust lahkumisel saada lahkumishüvitist.

2022. aastal maksti juhtkonnale tasu kokku 437 719 eurot (2021: 422 708 eurot).

Lisa 21. Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest

€		Saadud	Kajastatud tuluna	Sihtfinantseerimisnõude muutus	
	31.12.2021				31.12.2022
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	7 268 236	10 959 972	-10 277 885	731 786	8 682 110
	31.12.2020				31.12.2021
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	6 029 646	2 981 905	-3 793 392	2 050 077	7 268 236

Kontsern kajastab superkondensaatorite ja nendega seotud tehnoloogia välja töötamiseks saadud sihtfinantseeringuid, mis on valdavalt varade sihtfinantseeringud. Sihtfinantseeringute raames tehtud kulutusi kajastatakse finantsseisundi aruandes arendusväljaminekutena. Sihtfinantseerimise kajastamisel kasutatakse brutomeetodit.

Kontsernil puuduvad täitmata tingimused, mille tõttu tuleks saadud sihtfinantseeringuid tagastada.

Sihtfinantseerimise tulud on avalikustatud lisas 19, saadaolevad sihtfinantseeringud lisas 4.

Lisa 22. Osapõhised maksed

Omakapitaliinstrumentidega arveldatavad osapõhised maksed

Ettevõtte on juhtkonna liikmetele, töötajatele ja konsultantidele väljastanud optsioone, mis annavad õiguse omandada osalus kontserni osakapitalis optsiooni väljastamise hetkel kehtinud turuhinna eest. Lepingus märgitud täitmishind võrdub optsiooni väljastamisele eelnenud viimase kapitali kaasamise vooru käigus leitud osa väärtusega (alusvara turuhind).

Ettevõtte poolt väljastatud optsioonide jõustumine (*vesting*) toimub proportsionaalselt nelja aasta jooksul ning enamikel juhtudel rakendub aastane katseaeg (nn. *cliff*).

Realiseerimata optsioonid:	Opsioonide arv	2021
	2022	
Jääk seisuga 1. jaanuar	771	552
Loobunud aasta jooksul	-34	-167
Üle antud aasta jooksul	613	386
Jääk seisuga 31. detsember	1 350	771

Opsioonide kaalutud keskmine järelejäänud lepinguline eluiga jõustumiseni on 1,4 aastat. Opsioonide täitmine sõltub Exit-sündmusest (IPO, enam kui 50% Emitendi osade või põhilise osa Emitendi vara üleandmine). Exit-sündmust peetakse tõenäoliseks ja see toimub hinnanguliselt kahe aasta jooksul. Opsioonide jõustumine (*vesting*) toimub üldjuhul nelja aasta jooksul ning enamikel juhtudel rakendub aastane katseaeg (nn. *cliff*).

31.detsembri 2022 seisuga oli sõlmitud 100 optsioonilepingut, mis olid majandusaasta lõpu seisuga kehtivad (31.12.2021: 74). Opsioonilepingud annavad võimaluse täitmishinna tasumise asemel saada vastava summa võrra vähem osi. Opsioonilepinguid ei ole arveldatud rahas ja ei ole kavatsust arveldada omakapitaliinstrumentidega arveldatavaid osapõhised makseid rahas.

Üle antud optsioonide õiglane väärtus

Üle andmise kuupäeva õiglane väärtus määratakse Black-Scholes'i mudeli abil. Mudeli sisenditena 31. detsembril 2022 lõppenud aastal kasutati:

- a) eeldatav volatiilsus: 41,01%
- b) oodatavad dividendid: 0%
- c) riskivaba intressimäär: -0,62%

Eeldatav volatiilsus põhineb aktsiaturu sektoriülese näitaja keskmisel standardhälbel. Aeg optsioonide täitmiseni langeb kokku Exit-sündmusega või varasema lepingulise täitmise ajaga. 31. detsembril 2022 lõppenud aastal välja antud optsioonide aeg täitmiseni oli 3-4 aastat.

Tööjõu ja teenuste kulu, mis kajastati osapõhistest maksetest on avaldatud järgnevas tabelis:

€	2022	2021
Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate osapõhiste maksete kulu (liisa 18)	1 269 077	768 135

Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate osapõhiste maksete reserv kajastub finantsseisundi aruandes real "Muud reservid".

Osade väärtuse tõusuga seotud osapõhised maksed (SAR)

2020. kuni 2022.a. sõlmis Ettevõtte võtmetöötajatega lepingud, mille alusel töötajad saavad rahalist tasu Exit-sündmuse korral (IPO, enam kui 50% Emitendi osade või põhilise osa Emitendi vara üleandmine). Tasu suurus sõltub Ettevõtte osade väärtuse kasvust võrreldes lepingutes määratud baasiga.

Ettevõtte välja antud SAR-ide jõustumine toimub proportsionaalselt nelja aasta jooksul ning enamikel juhtudel rakendub aastane katseaeg (nn. cliff).

Realiseerimata SAR-lepingud:

	SAR aluseks olevate osade nominaal	
	2022	2021
Jääk seisuga 1. jaanuar	259	248
Loobutud aasta jooksul	-27	-16
Üle antud aasta jooksul	55	27
Jääk seisuga 31. detsember	287	259

SAR lepingute kaalutud keskmine järelejäänud kestus on 1,1 aastat. SAR-lepingute täitmine sõltub Exit-sündmusest (IPO, enam kui 50% Emitendi osade või põhilise osa Emitendi vara üleandmine). Exit-sündmust peetakse tõenäoliseks ja see toimub hinnanguliselt kahe aasta jooksul. Täitmise kuupäev langeb hinnanguliselt kokku Exit-sündmusega nende SAR-lepingute puhul, mis on välja antud enne 2021.a. Alates 2021.a. välja antud lepingute puhul on aeg täitmiseni 4 aastat välja andmisest.

31. detsembri 2022 seisuga oli sõlmitud kokku 52 SAR-lepingut, mis olid majandusaasta lõpu seisuga kehtivad (31.12.2021: 34).

Osade väärtuse tõusuga seotud osapõhiste maksete õiglane väärtus

SAR-ide õiglane väärtus määrati Black-Scholes'i mudeli abil, kasutades 31. detsembri 2022 seisuga järgmisi sisendeid:

- a) Eeldatav volatiilsus: 41,01%
- b) Oodatav dividenditootlus: 0%
- c) Riskivaba intressimäär: -0,62%
- d) Aeg lepingu täitmiseni: 1,6 aastat

Rahas arveldatavate osapõhiste maksete kohustus 31.12.2022 seisuga oli 2 587 729 eurot (31.12.2021: 1 718 800 eurot).

Tööjõu ja teenuste kulu, mis kajastati SAR-lepingutelt on avaldatud järgnevas tabelis:

€	2022	2021
Kulu osade väärtuse tõusuga seotud osapõhistest maksetest (liisa 18)	868 930	1 120 776

Lisa 23. Finantsriskide juhtimine

Finantsriskid

Skeleton Technologies Group OÜ kontserni äritegevus on seotud mitmesuguste finantsriskidega – tururiskidega (sh. valuutarisk ja intressirisk), krediidiriskiga ja likviidsusriskiga. Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja kontserni finantstulemuste volatiilsuse vähendamine.

Äritegevusega seotud riskide analüüsimine ning vajalike riskimaandusmeetmete väljatöötamine on kontserni emaettevõtja Skeleton Technologies Group OÜ juhatuse ülesanne. Juhatuse koostab aruanded tegevusriskide muutuste kohta ja esitab arvamuse nende riskide maandamiseks kasutatavate instrumentide asjakohasuse kohta. Kontserni ettevõtjad peavad oma riskide juhtimisel järgima emaettevõtja poolt antud juhiseid.

Oleme ettevaatlikud finantsturgude volatiilsuse suhtes, mis on tingitud hiljutistest intressimäärade tõusudest. Praegune keskkond on keeruline selles mõttes, et likviidsus- ja rahastamistingimused muutuvad sageli. Juhtkond on kindel, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada kontserni jätkusuutlikkus ja kasv praegustes tingimustes.

Tururiskid

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja –kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja –kohustusi. Valuutariski maandatakse, konverteerides rahalised vahendid eurodesse ning hallates tehingutest tulenevaid positsioone. Avatud valuutapositsioone monitooritakse ja hallatakse pidevalt, hoidmaks valuutariskile avatud positsioone nii väiksena kui võimalik. Kontserni valuutariski maandamiseks on enamus lepinguid europõhised. Samuti on kõik laenulepingud sõlmitud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena. Aruandeperioodi lõpu seisuga ei olnud kontsernil olulisi, euroga mitteseotud valuutades fikseeritud finantsvarasid ja –kohustusi. Kontsern on aruandeaastal hinnanud valuutariske ja ei pea vajalikuks kasutada täiendavaid meetmeid valuutariski maandamiseks.

Avatus valuutariskile- peamised valuutad

	31.12.2022	31.12.2021
	USD	USD
Raha ja raha ekvivalendid	5 195	47 543
Nõuded ostjate vastu	89 792	1 146 308
Võlad hankijatele	(262 681)	(350 997)
Saadud ettemaksed	(274 514)	(310 279)
Neto finantsseisundi aruande positsioon	(442 209)	532 575

Kui valuutakursside määrad peaksid tõusma/langema 10% võrra, kasvaks/kahaneks aastane realiseeritud valuutakursside kahjum 411 477 euro võrra.

Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Skeleton Technologies Group OÜ ei ole intressiteenivaid varasid väljaantud laenude näol ega bilansipäeva seisuga intressi kandvaid kohustusi ujuvate intressimääradega.

Krediidirisk

Krediidiriskile on avatud eelkõige raha kontserni pangakontodel ning nõuded.

€	31.12.2022	31.12.2021	Lisa
Raha	28 248 850	34 310 198	2
Nõuded ostjate vastu	6 300 011	3 760 372	3
Muud nõuded	3 113 815	2 991 795	4
Kokku	37 662 676	41 062 365	

Krediidiriski maandamiseks teevad kontserni ettevõtjad arveldusi ja hoiavad vabu vahendeid vaid asukohariikide juhtivates, rahvusvahelistesse kontsernidesse kuuluvates krediidasutustes, millel on rahvusvahelised krediidiireitingud. Pikaajaliste hoiuste kasutamisel tagab kontsern, et neid lepinguid on võimalik üles öelda lühikese etteteatamisega, et kontsern saaks vajaduse korral rahastuse 10 päeva jooksul.

Seisuga 31. detsember 2022 oli pankadel, kuhu kontsern oli oma rahalisi vahendeid paigutanud, reitinguagentuuri Moody's krediidiireiting Baa3 või kõrgem (2021: Baa3).

€	31.12.2022	31.12.2021
A1	7 728 883	0
Aa2	0	1 900 647
Aa3	6 482 419	10 373 505
A3	0	16 005 710
Baa2	10 022 642	0
Baa3	3 984 288	5 999 709
Total	28 218 232	34 279 572

Kaupade müügi puhul põhineb krediidiriski juhtimine peamiselt tehingupartnerite finantsseisundi ja maksekäitumise jälgimisel. Kui tehingupartnerite käitumises ilmnevad negatiivsed muutused, rakendatakse müügipiiranguid ning nõutakse ettemaksu või pangagarantii esitamist.

Kuna suuremal osal klientidest on hea maksedistsipliin, on nõuete portfelli kvaliteet kõrge ja krediidirisk kontserni hinnangul madal.

Mõõtmaks oodatavat krediitkajumit on nõuded ostate vastu jagatud krediidiriski tunnuste ja tähtaja ületanud päevade põhjal. Varasemaid kahjumäärsid korrigeeritakse, et kajastada päevakajalist ja tulevikku suunatud teavet makromajanduse tegurite kohta, mis võiks mõjutada klientide võimet tasuda nõudeid. Kontsern peab olulisimateks teguriteks nende riikide SKP-d ja töötuse määra, kuhu oma tooteid ja teenuseid müüb ning kohandab kahjumäärsid vastavalt nendele.

Ostjatelt laekumata arved sisaldavad viite väärtuse languse tunnustega nõuet summas 925 000 eurot. 2022. aastal kajastati nõuete eeldatava krediitkajumina täiendav allahindlus summas 36 000 eurot (2021: 180 000 eurot) (lisad 3 ja 19).

Kuigi nõuete sissenõudmine ei ole tagatud, on juhtkonna hinnangul nii ostjate kui ka muude nõuete krediidirisk madal.

Muud nõuded koosnevad valdavalt saadaolevast sihtfinantseerimisest (2 790 000 eurot). Toetused kujutavad endast projektipõhiseid nõudeid, mille puhul on kokku lepitud konkreetsed maksetähtpäevad ja mille võlausaldajad on riiklikud või üleeuroopalised institutsioonid, mida rahastab Euroopa Komisjon. Muud nõuded on seotud ettemaksete ja tagatisrahadega hea mainega partneritega.

Skeleton Technologies Group OÜ konsolideeritud nõuded ostjate vastu tähtaegade lõikes

31.12.2022, €	Tähtaeg saabumata	3 kuud tähtaja ületanud	3-6 kuud tähtaja ületanud	Üle 6 kuu tähtaja ületanud	Kokku
Nõuded ostjate vastu	5 372 096	482 325	445 590	925 221	7 225 232
Osakaal, %	72,3%	9,3%	6,0%	12,4%	100%
Sh ebatõenäoliseks hinnatud	0	0	0	-925 221	-925 221

31.12.2021, €	Tähtaeg saabumata	3 kuud tähtaja ületanud	3-6 kuud tähtaja ületanud	Üle 6 kuu tähtaja ületanud	Kokku
Nõuded ostjate vastu	3 705 872	54 246	0	889 690	4 649 808
Osakaal, %	79,7%	1,2%	0,0%	19,1%	100%
Sh ebatõenäoliseks hinnatud	0	0	0	-889 436	-889 436

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda ebapiisavate rahaliste vahendite tõttu täita kohustusi hankijate, teenuseosutajate või riigi ees või teha investeeringuid.

Likviidsusrisi juhtimiseks koostab kontserni juhatuse kord aastas eelarve koos 12 kuu rahavoo prognoosiga, mis esitatakse kontserni nõukogule kinnitamiseks.

Kontserni lühiajaliste kohustuste kattekordaja oli 2022. aasta lõpus 2,5 (2021: 2,2) ning maksevalmiduse kordaja 1,4 (2020: 1,5).

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud kontserni lühi- ja pikaajaliste finantskohustuste jaotus järelejäänud tähtaegade lõikes. Kõik summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood.

Finantskohustuste jaotus maksetähtaegade lõikes

31.12.2022, €	<1 aasta	1-2 aastat	2-5 aastat	>5 aastat	Kokku
Võlad tarnijatele (lisa 12)	8 291 159	0	0	0	8 291 159
Laenukohustused	6 756 163	0	0	0	6 756 163
Rendikohustused	779 862	1 386 236	1 064 665	0	3 230 763
Kokku	15 827 184	1 386 236	1 064 665	0	18 278 085
31.12.2021, €	<1 aasta	1-2 aastat	2-5 aastat	>5 aastat	Kokku
Võlad tarnijatele (lisa 12)	4 089 488	0	0	0	4 089 488
Laenukohustused	14 924 482	6 133 579	0	0	21 058 061
Rendikohustused	456 590	489 345	496 206	0	1 442 141
Kokku	19 470 560	6 622 924	496 206	0	26 589 690

Majandusaasta lõpus oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid summas 28 248 850 (2020: 34 310 198) eurot. Juhtkonna hinnangul ei ole kontsernil likviidsusprobleeme ja finantskohustuste täitmisega raskusi ei teki.

Kapitaliriski juhtimine

2022. aastal oli kontsernil rahalisi vahendeid 28 240 850 eurot ja intressikandvaid kohustusi 9 469 323 eurot, seega oli netovõlg -18 779 527. Kapitaliriski juhtimisel on Kontserni eesmärk tagada oma tegevuse jätkusuutlikkus, samas kui kapitali maksumuse optimeerimine ja rahuldava kapitali tasuvuse tagamine

€	31.12.2022	31.12.2021	Lisa
Laenu- ja rendikohustused	9 469 313	22 500 202	10, 11
Raha ja raha ekvivalendid	-28 248 850	-34 310 198	2
Netovõlg	-18 779 537	-11 809 996	
Omakapital kokku	56 273 591	41 297 959	
Netovõla ja omakapitali suhe	-33,4%	-28,6%	

Täiendav informatsioon laenude kohta on avalikustatud lisas 10, 11 ja omakapitali kohta lisas 14.

Õiglane väärtus

Kontserni hinnangul ei erine konsolideeritud finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (lisad 2 ja 4) ning -kohustuste (lisad 11 ja 12) bilansilised väärtused seisuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021 oluliselt nende õiglasest väärtusest. Õiglast väärtust mõõdetakse diskonteeritud rahavoogude meetodil kasutades sisendeid, mis IFRS 13 õiglase väärtuse hierarhia kohaselt liigituvad 3. taseme sisenditeks. Nõuded ostjate vastu ja võlad hankijatele on lühiajalised, mistõttu juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus on lähedane nende õiglasele väärtusele.

Lisa 24. Olulised raamatupidamishinnangud

Raamatupidamishinnangud ja rakendatud eeldused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud bilansiväliseid varasid ja tingimuslikke kohustusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisemate tegelike tulemustega. Muutusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muutuse toimumise perioodil kasumiaruandes.

Juhtkonna otsuseid ja hinnanguid vaadatakse järjepidevalt üle ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel teguritel, sealhulgas eeldustel tulevaste perioodide sündmuste kohta, mida peetakse olemasolevates tingimustes põhjendatuks. Järgnevad hinnangud avaldavad käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile suurimat mõju.

Arenguväljaminekute kajastamine immateriaalse põhivarana

Arendusväljaminekuid kapitaliseeritakse ainult juhul, kui uurimis- ja arengu, müügi- ja finantsmeeskonnad on andnud konkreetsele projektile hinnangu, ent kapitaliseerimise võimalikkust hindab juhatus. Projektide edenemist, tulemusi ning turupotentsiaali hinnatakse ja dokumenteeritakse, et oleks võimalik teha põhjendatud kapitaliseerimise otsuseid. Kapitaliseerimise otsuste tegemisel lähtutakse IAS 38 nõuetest, sh.

- 1) peab olema tõenäoline, et tehtud väljaminekute arvel tekivad tulevikus tulud;
- 2) on olemas tehniline lahendus oskusteabe kasutamiseks tootmises;
- 3) on olemas on piisavad ressursid arenduse lõpuleviimiseks;
- 4) väljaminekud konkreetseks arendustegevuseks on piisavalt selgelt eristatavad ja otseselt seotud kõnealuse vara loomisega;
- 5) loodav vara peab olema selgelt identifitseeritav (müüdav, defineeritav, lepingust tulenev) ja kontserni kontrolli all.

Materiaalsete põhivarade ning arenguväljaminekute kasulike eluigade määramise põhimõtted

Kasulikud eluead on seotud innovaatilise tehnoloogia elutsükli ja patentide kestvusega. Ettevõtte siseselt loodud intellektuaalne omand amortiseeritakse 15 aasta jooksul. Kuigi patentide eluiga on keskmiselt 20 aastat, lähtutakse konservatiivsemast, s.o. tehnoloogia innovatsiooni elutsüklist.

Materiaalse põhivara kasulike eluigade lühenemisel 10%, põhivara kulum suureneks 138 596 euro võrra (2021: 112 572 eurot) ning eluigade pikenemisel 10%, põhivara kulum väheneks 138 596 euro võrra (2021: 112 572 eurot).

Immateriaalse põhivara kasulike eluigade lühenemisel 10%, amortisatsiooni kulu suureneks 263 922 euro võrra (2021: 237 422 eurot) ning kasulike eluigade pikenemisel 10%, amortisatsiooni kulu väheneks 263 922 euro võrra (2021: 237 422 eurot).

Sihtfinantseeringute tingimuste täidetuse hindamine

Sihtfinantseeringute lepingute tingimusi hindab juhtkond koostöös erinevate osakondadega, lisaks toimub hindamine iga aruande kinnitamise etapis ning seda kontrollivad projektijuht, finantsosakond kui juhatus.

Immateriaalse ja materiaalse vara väärtuse hindamine

Kord aastas hinnatakse varade väärtust. Varade väärtuse test, mille käigus testiti firmaväärtuse väärtust summas 1 710 944 (2021: 1 710 944) eurot, superkondensaatorite arendustegevuse käigus välja töötatud patentide ja erinevate tarkvaralitsentside väärtust summas 20 815 079

eurot (2021: 252 393 eurot) ja arenguväljaminekute väärtust summas 164 212 eurot (2021: 18 531 521 eurot) (lisa 9), väärtuse langust ei tuvastanud. Informatsioon väärtuse testis kasutatud eelduste kohta on esitatud lisa 9.

Lisa 25. Konsolideerimata finantsseisundi aruanne

€	31.12.2022	31.12.2021
VARAD		
Käibevarad		
Raha ja raha ekvivalendid	18 213 346	25 815 614
Nõuded ostjate vastu	60	3 748
Muud lühiajalised nõuded	13 994 378	425 415
Kokku käibevarad	32 207 784	26 244 777
Põhivarad		
Pikaajalised nõuded	218 696	8 397 157
Immateriaalne põhivara	51 687	53 084
Finantsinvesteeringud	26 752 333	8 019 508
Kokku põhivarad	27 022 716	16 469 748
KOKKU VARAD	59 230 500	42 714 524
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Lühiajalised kohustused		
Võlad tarnijatele	1 183	4 900
Muud võlad	38 839	37 610
Kokku lühiajalised kohustused	40 022	42 510
Pikaajalised kohustused		
Osapõhise makse kohustus	2 587 730	1 718 800
Kokku pikaajalised kohustused	2 587 730	1 718 800
Kohustused kokku	2 627 752	1 761 310
Omakapital		
Osakapital	25 882	24 218
Registreerimata osakapital	0	1 479 749
Ülekurss	65 645 151	40 646 792
Muud reservid	3 085 488	1 816 411
Akumuleerunud kahjum	-12 153 774	-3 013 955
Kokku omakapital	56 602 747	40 953 215
KOKKU KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	59 230 500	42 714 524

Lisa 26. Konsolideerimata koondkasumiaruanne

€	2022	2021
Müügitulu kliendilepingutelt	0	0
Muud äritulud	69	0
Äritulud kokku	69	0
Mitmesugused tegevuskulud	-1 056 926	-641 155
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1 396	-1 396
Muud ärikulud	-278	0
Äri kahjum	-1 058 531	-642 551
Kasum (kahjum) tütarettevõtetest	-8 300 316	-15 990 124
Finantstulud	277 248	87 449
Intressikulud	-58 220	0
Neto finantskulud	- 8 081 288	-15 902 675
Kahjum enne tulumaksustamist	- 9 139 819	-16 545 226
Aruandeperioodi kahjum	- 9 139 819	-16 545 226

Lisa 27. Konsolideerimata rahavoogude aruanne

€	2022	2021
Rahavood äritegevusest		
Tulumaksueelne kahjum	-9 139 819	-16 545 226
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	1 396	1 396
Neto finantskulud	8 023 068	15 902 676
Osapõhiste maksete kulu	854 866	410 448
Muud korrigeerimised	398 924	0
Käibekapitali muutus	24 368	27 454
Laekunud intressid	24 368	2 229
Kokku rahavood äritegevusest	162 803	-201 023
Rahavood investeerimistegevusest		
Muud väljamaksed investeerimistegevusest	-25 750 000	-15 500 000
Antud laenud	-5 738 600	-6 700 000
Laekunud intressid	203 255	0
Tasutud põhivara soetamisel	0	-1 400
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-31 285 345	-22 201 400
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud osakapitali emiteerimisest (ilma väljalaskekuludeta)	23 520 274	30 491 033
Tasutud intressid	0	176
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	23 520 274	30 491 209
Raha ja raha ekvivalentide netokasv	-7 602 268	8 088 786
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	25 815 614	17 726 828
Raha ja raha ekvivalentide netokasv	7 602 268	8 088 786
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	18 213 346	25 815 614

Lisa 28. Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

	Osakapital	Registreerimata sissemakstud osakapital	Ülekurs	Omakapitali- instrumendid	Opsioonide reserv	Akumu- leerunud kahjum	Omakapital kokku
Seisuga 31.12.2020	19 465	39	49 835 804	13 390 724	1 048 277	-38 478 323	25 815 986
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus							-6 607 881
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil							6 607 881
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2020							25 815 986
Akumuleerunud kahjumi katmine ülekursi arvel	0	0	-38 478 322	0	0	38 478 322	0
Akumuleerunud kahjumi katmine omakapitali instrumendi arvel	0	0	0	-13 531 271	0	13 531 271	0
Aruandeperioodi kahjum	0	0	0	0	0	-16 545 226	-16 545 226
Osakapitali suurendamine	4 714	1 479 749	29 289 310	0	0	0	30 773 773
Ümberklassifitseerimine	39	-39	0	0	0	0	0
Osalusoptsioonid	0	0	0	140 547	0	0	140 547
Omakapitali reservi moodustamine	0	0	0	0	0	768 134	768 134
Seisuga 31.12.2021	24 218	1 479 749	40 646 792	0	1 816 411	-3 013 955	40 953 215
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus							-8 019 508
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil							8 019 508
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2021							40 953 215
Aruandeperioodi kahjum	0	0	0	0	0	-9 139 819	-9 139 819
Osakapitali suurendamine	1 664	-1 479 749	24 998 359	0	0	0	23 520 274
Osalusoptsioonid	0	0	0	0	1 269 077	0	1 269 077
Seisuga 31.12.2022	25 882 0		65 645 151		3 085 488	-12 153 774	56 602 747
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus							-26 752 333
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil							26 752 333
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2022							56 602 747

Aruande allkirjad

Käesolevaga kinnitan Skeleton Technologies Group OÜ 2022. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes esitatud informatsiooni õigsust.

Taavi Madiberk

Juhatuses liige

28.04.2023

Erkki Raasuke

Juhatuses liige

28.04.2023

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

OÜ Skeleton Technologies Group osanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt OÜ Skeleton Technologies Group ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Kontsernist ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;

- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Lauri Past
Vandeaudiitor, litsents nr 567

Märten Padu
Vandeaudiitor, litsents nr 513

28. aprill 2023
Tallinn, Eesti

Kahjumi katmise ettepanek

1. Kinnitada 2022.a. kahjum summas 9 813 720 eurot.
2. Kanda -9 813 720 eurot akumulpeerunud kahjumi reale.

Taavi Madiberk

Juhatuse liige

28.04.2023

Erkki Raasuke

Juhatuse liige

28.04.2023

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
Emad M Albahar	20.06.1962	Kuveit	150 EUR (Lihtomand)
Marubeni Advanced Tech 1 Co., Ltd.		Jaapan	247 EUR (Lihtomand)
MI SK INV OÜ	16146295	Eesti	65 EUR (Lihtomand)
Continuum Capital II Limited Partnership		Malaisia	1274 EUR (Lihtomand)
Mila Invest OÜ	11891261	Eesti	174 EUR (Lihtomand)
Tanir Corporation		Briti Neitsisaared	310 EUR (Lihtomand)
Ants Vill	38906070233	Eesti	35 EUR (Lihtomand)
Klaabu, Nipi ja Tige Kala Usaldusühing	10825581	Eesti	76 EUR (Lihtomand)
Sunly Innovation OÜ	11592334	Eesti	40 EUR (Lihtomand)
Karl Erik Bengt Wahlqvist	08.09.1953	Šveits	485 EUR (Lihtomand)
Ka Yeung Chan	03.11.1977	Hongkong	173 EUR (Lihtomand)
FGR Oneiroi		Holland	440 EUR (Lihtomand)
FGR Uneti Greentech		Holland	128 EUR (Lihtomand)
Gallisch Dorpje C.V.		Holland	176 EUR (Lihtomand)
Global Portfolio Investments S.L		Hispaania	2952 EUR (Lihtomand)
Jato Limited		Guernsey	245 EUR (Lihtomand)
Land of Tomorrow B.V.		Holland	28 EUR (Lihtomand)
Next Big Thing OÜ	16248682	Eesti	68 EUR (Lihtomand)
Nidoco AB		Rootsi	738 EUR (Lihtomand)
Prosperitas Capital, S.L		Hispaania	146 EUR (Lihtomand)
Anti Perkson	36301112744	Eesti	353 EUR (Lihtomand)
Jaan Leis	36703062729	Eesti	353 EUR (Lihtomand)
Alta Energy Holdings LLC		Ameerika Ühendriigid	65 EUR (Lihtomand)

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
OÜ Notorious	11168790	Eesti	1277 EUR (Lihtomand)
OÜ Mirrow Institute	10677956	Eesti	313 EUR (Lihtomand)
OÜ Gritworks	16614253	Eesti	1010 EUR (Lihtomand)
OÜ Pronto Eesti	11683775	Eesti	2574 EUR (Lihtomand)
KIC InnoEnergy Assets B.V.		Holland	2322 EUR (Lihtomand)
Aifal OÜ	12411530	Eesti	1771 EUR (Lihtomand)
MM Grupp OÜ	10515366	Eesti	6374 EUR (Lihtomand)
AS Harju Elekter Group	10029524	Eesti	1587 EUR (Lihtomand)

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 53542387
E-posti aadress	info@skeletontech.com